

Nan Nipa'innila

(Revelation)

1 ¹Hituwen intudo'u ya hiya datuwe nan ahi ma'at hi udum hi algo an imbagan Apu Dios hi ipa'innilan Jesu Kristu i dita'un baalna. Ha'on an hi John an baal Jesu Kristu ya innila' datuwen namin te hinnag Apu Dios nan anghelna ot ipa'innilanan namin datuwen ha'on. ²Ta an namin nadan tinannigo' ya dingngol'un nalpu i Apu Dios an impa'innilan Jesu Kristu ya hiya datuwe an intudo'u. ³Ta nan mangibaha i datuwen nitudo' an ma'at hi udum hi algo hi hinangngab di tatagu ya mipa'amlong. Ya atbohndin mipa'amlong nadan mangngol ya mangunud i datuwe te adi madne ya ma'at datuwen nipa'innila.

Hay Intudo' John An Midat Hinadan Pitun Simba'an Hi Ad Asia

⁴Hituwey tudo'u i da'yun kimmulug i Jesu Kristu hinah nadan pitun bobleh nan probinsya hi ad Asia.

Hanat minaynayun an hom'on da'yu ya palinggoon da'yu i Apu Dios an hiya nan wada tuwalih din hopapna ta inggana. Ya hanat atbohdiy aton nan Espirituna an hiya nan wahdih nan way tronon Apu Dios an waday pitun nat'onat'on an abalinana. ⁵Ya hanat atbohdiy aton Jesu Kristu i da'yu an hiya nan nahamad an mangipa'innilah nan pohdon Apu Dios. Hiya nan namangulun minahuwan Apu Dios hi ate. Ta hiya nan hiyay Ap'apun di an namin an ap'apuh tun luta. Ya hiyay nahamad di naminhodnan dita'u te inhulugnay adolna ta hiyay nate ta wan mabalin an mapakawan ta'uh nadan numbahulan ta'u. ⁶^a Ta mabalin an iddum dita'uh nan pun'ap'apuwana ya numbalinon dita'u hi padi an munhilbi i Amanan hi Apu Dios. Ot hanat hiyay nanongnah madayaw ya mun'ap'apuh inggana. Amen.

⁷Nomnomnomonyu an mumbangngad hi Jesu Kristu an middum hinan bugut ta punhintiggan di atagutagu an ta'on on hanadan nangipapaten hiya. Ta an namin nadan agge kimmulug i hiya hi abobble ya

^a **1:6** Hay ipa'innilan nan Nan Nipa'innila 1:6 ya nan inat Jesu Kristu i dita'u an iphodan ta'un kimmulug i hiya.

nunhiglay umukayunganda ya takutda. Ya ma'at datuwen namin an ma'id ha bahhonan ma'at. Amen.

⁸Te hi Apu Dios an ongal di abalinana ya alyonay, Ha'on nan Alfa ya Omega^b te ha'on nan wada tuwalih din hopapna ta inggana.

⁹Ya ha'on an hi John an hi ibbayun niddum hinan pun'ap'apuwan Apu Dios ya inipito'itpol'u nadan namalpaligatdan ha'on an umat i da'yu an gapuh kimmulugan ta'u i Jesu Kristu. Athituy inatda i ha'on an gapuh e' pangitanudtuduwan hinan hapit Apu Dios ya nan impa'innilan Jesu Kristu ta inyeya' hinan boble hi ad Patmos an nigawwah nan baybay.

¹⁰Ta i han algo an pundayawan i Apu Dios ya bimmikah nan Espiritun Apu Dios i ha'on ya dingngol'u hi way indoggan'u han ma'adngol an hapit an ay gangoh di trampeta ¹¹an alyonay, Itudo'mun namin datuwen tigom ya impiyem hinadan kimmulug i Kristu hinadan pitun boble an hi ad Epesus ya hi ad Smyrna ya hi ad Pergamum ya hi ad Tyatira ya hi ad Sardis ya hi ad Piladelpia ya hi ad Laodisea.

Hay Tinigon John An A'at Jesu Kristu

¹²Ya hidin nunligguha' hinan way munhapit ya tinigo' han pitun balitu' an punhilawan. ¹³Ya hi gawwan dadiyen punhilawan ya wahdi han timma'dog an ay taguy tigona an nunlubung i han munggayyan. Ya wada han nabalitu'an an nibalangag hi palagpagna. ¹⁴Ya ma'apullaw di ibu'na an ay dutdut di kalnero. Ya mumbinang di matana an ay mundalang ha apuy. ¹⁵Ya humiliy hukina an ay na'aldang an gombang. Ya hay hapitna ya umat hinan ungak di dakol an liting. ¹⁶Ya waday pitun bittuwon an inodnan di winawwan an ta'lana. Ya wada han ma'taddom an hinalung an nalpuh to'ona. Ya humiliy angahna an umat hinan algo hi'on nangimpopotang.

¹⁷Ta hidin tinigo' ot inayun'un munlu'bub hi way hinangngabna an aya' nate. Mu inidonay winawwanan ha'on ot alyonay, Adi'a tumakut te ha'on nan ma'id ha hipuna ya ma'id ha pogpogna. ¹⁸Ya mataguwa' te ta'on hi pinateya' mu tigom an mataguwa' hi inggana. Ta hiya nan ha'on di ukod hi itaguwan di tatagu ya ha'on boy ukod hi umayan di linnawadah atayanda. ¹⁹Ot itudo'mu nimpem namin nadan tigom te nadan udum ya ad uwaniy a'atanda mu nadan udum ya ma'atdah udum hi algo.

²⁰Hay ipa'innilan nan pitun bittuwon an tinigom an inodnan di winawwan'u ya dadiye nadan pitun anghel an mangipangpanguluh nadan mumpangulug hinadan pitun boble. Ya nada'en pitun punhilawan ya dadiye nadan mumpangulug hinadan pitun boble.

^b 1:8 Nan Alfa ya hidiye nan mamangulun alpabeton di Greek ya nan Omega ya hidiye nan ma'udin alpabeto.

Hay Nipa'innilah Nadan Kimmulug Hi Ad Epesus

2 ¹Alyona bo di, Muntudo'ah nan ma'alih anghel an mangipangpanguluh nadan kimmulug hi ad Epesus ta alyom di, Hiyah tuwey imbagan nan nangdon hinan pitun bittuwon hi winawwana an e munli'li'odan hinadan pitun balitu' an punhilawan ²an alyonay, Innila' an namin di at'atonyu te mahlu ayun mangat hinadan ipatamun Apu Dios an ta'on on dakol di punligatanyu. Ya innila' bon aggeyu pinhod nadan adi maphod an at'atton di udum an mangalih diday pinto' Apu Dios an e muntutudu. Ot maphod ta inhamadyun nanginnilah nan immannung an a'at dadiyen mumpunlayah ta na'innilaanyu an nibahho nadan itutududa. ³Ya ta'on on nunhiglay namalpaligatdan da'yu an gapuh kimmulganyu ya aggeyu inwalong di pangulugyun ha'on. ⁴Mu hay agge' pinhod i da'yu ya nan e nalumanan di pamhodyun ha'on ya nan pamhodyuh ibbayu. Te hidin hopap di kimmulganyu ya ongal di pamhodyun ha'on mu ad uwani ya adi mo athidi. ⁵Ot maphod on nomnommonyuy a'at di pangulugyuh din hopapna ta way atonyun muntutuyu hinadan nibahhawanyu. Te adiyu'e atonhidi ya umaliya' ot aano' nan punhilawanyu. ⁶Mu hay pohdo' i da'yu ya nan aggeyu naminhodan hinadan adi maphod an tudtudun nadan ma'alih Nikolaytan te ta'on on ha'on ya nunhiglay bungot'uh nadan adi maphod an ato'atonda.

⁷Ot da'yun waday ingana ya hanat igongahanyu nadan ipa'innilan nan Espiritun Apu Dios hi an namin an kimmulug. Te nan tagun mangita'dog hi pangulugnah inggana an ta'on on nganney ma'at i hiya ya hiyay mabalin an pi'ano' hinan bungan nan kayiw an mangdat hi itaguwan hi munnananong an nitanom hinan awadan Apu Dios.

Hay Nipa'innilah Nadan Kimmulug Hi Ad Smyrna

⁸Alyona bon ha'on di, Muntudo'a boh nan ma'alih anghel an mangipangpanguluh nadan mumpanguluh hi ad Smyrna ta alyom di, Hiyah tuwey imbagan nan ma'id ha hipuna ya ma'id ha pogpogna an hiya din nate ot mamahuwan ⁹an alyonay, Innila' an namin nadan napalpaligatanyu ya hay nawotwotanyu. Mu hay immannung ya kadangyan ayu an gapuh nan pangulugyu. Ya innila' bo nadan adi ahan maphod an ibagabagan nadan mumpumbaktu an gapu ta Judyuda. Mu bokon diday nahamad hi Judyu te dida nadan tatagun Satanas. ¹⁰Ot nomnommonyu an ahi da'yu palpaligaton i dida mu hanat adi ayu tumakut. Te e da'yu ibalud ya pinalpaligat da'yu ta patnaon da'yu. Mu adi madney punholholtapanyu. Mu ta'on on hidiyey gumalat hi pamatayandan da'yu ya hanat inaynayunyuy pangulugyun ha'on. Ot waday gunggunayu an nan eyu pi'taguwan i Apu Dios hi inggana.

¹¹Ot da'yun waday ingana ya hanat igongahanyu datuwen ipa'innilan nan Espiritun Apu Dios i da'yu an mumpangulug. Te nan tagun mangita'dog hi pangulugnah inggana an ta'on on nganney ma'at i hiya ya adi munholholtap hi pidwana te adi mihi"an i Apu Dios.^c

Hay Nipa'innilah Nadan Kimmulug Hi Ad Pergamum

¹²Alyona bo di, Muntudo"a boh nan ma'alih anghel an mangipangpangulug nadan kimmulug hi ad Pergamum ta alyom di, Hiyah tuwey imbagan nan waday ma'taddom an hinalungna ¹³an alyonay, Innila' di a'at nan numboblayanyu te hinay awadan nan pun'ap'apuwan Satanas. Mu innila' an da'yun kimmulug ya immannung an un'unudona' te ta'on on hidin namatayanda i Antipas an ohan na'na'unnud an mangipa'innilah a'at'u ya aggeyu inwalong di pangulugyun ha'on. ¹⁴Mu hay oha ya waday adi' pohdon an at'atonyu te wadada i da'yuy mangan'unud hinan tudtudun Balaam hidin nadne. Hi Balaam ya tinudduwanah Balak ta a"ulana nadan i Israel ta anonda nadan ni'nong hi udum an dios ya ta ilo'day bokonda ahawa. ¹⁵Ya needahna boy udum i da'yun mangan'unud hinan nibahhon itudtudun nadan ma'alih Nikolaytan. ¹⁶Ot mahapul an muntutuyu ayu ta idinongyu danaen adi maphod an ato'atonyu. Te adiyu'e ya agagga ya umaliya' ot patayo' danaen adi maphod di ato'atonda an hay pamate' i dida ya nan hinalung an malpuh to'o'.

¹⁷Ot da'yun waday ingana ya hanat igongahanyu nadan ipa'innilan nan Espiritun Apu Dios i da'yun kimmulug. Te nan tagun mangita'dog hi pangulugna hi inggana an ta'on on nganney ma'at i hiya ya hiyay idatta' hinan nipa"en ma'alih mana an ma"i'd ni' ha taguh nanigo. Ya idatta' bo didah nan pulaw an batu an nitud'an nan balun ngadan an ma"i'd ha udum hi nanginnila te ammuna nan pangdata'.

Hay Nipa'innilah Nadan Kimmulug Hi Ad Tiyatira

¹⁸Alyona bon ha'on di, Muntudo"ah nan ma'alih anghel an mangipangpangulug nadan kimmulug hi ad Tiyatira ta alyom di, Hiyah tuwey imbagan nan imbabalen Apu Dios an mumbinang di matana an umat hinan mundalang an apuy ya mungkilat di hukina an umat hinan gombang ¹⁹an alyonay, Innila' di a'at di pamhodyu ya pangulugyu ya hay a'at di punhilbiyun Apu Dios ya hay pangitpo'itpolanyuh nadan punligatanyu. Ya matigo' an nahamhamad di pangatyu i datuwe hi ad uwani mu hidin hopap di kimmuluganyu. ²⁰Mu hay adi' pohdon i da'yu ya hay aggeyu nangipadinongan hinan adi maphod an tudtudun nan babai an hi Jesebel. Alyonay hiya ya propeta mu layahna te ena

^c 2:11 Nan ihi"anan i Apu Dios hi atayan ya hidiye nan ma'alih pidwan di atayan.

itudtuduwan nadan baal'u ta wan mihapitanda ta ilo'day bokonda ahawa ya ni"andah nadan ni'nong hi udum an dios. ²¹Nadney nanannoda' hi ena puntutuyuwana i dadiyen nagaga'ihon ato'atona mu ningamut an adina pohdon an idinong. ²²Ta hiya nan idatta' i ha nalot an dogoh ta nunhiglay ena punholholtapan. Ya atbohdiy ato' hinadan nangilo' i hiya hi'on adida muntutuyu ta idinongda dadiyen at'attonda. ²³Ya ipapate' an namin nadan mangiyunnud i hiya. Ta wan panginnilaanyun namin an kimmulug i ha'on an innila' nadan adi matigon wah nomnom di tatagu ya nadan pohpohdondan aton. Hanan ato' i da'yun tatagu ya miyunnudan hinadan ina'inatyu.

²⁴Mu da'yun udum hinah ad Tiyatira an agge nangunud i diyen adi maphod an tudtudun Satanas ya ammunah naen itugun'u i da'yuh ad uwani ta wan adi' udman di inommanyu. ²⁵Ot hanat inaynayunyah naen immannung an pangulugyun ha'on ta ingganah ona' mumbangngad. ²⁶Ot hanadan mangita'dog hi pangulugda an inaynayundan mangat hinadan pohdo' ta ingganah atayanda ya diday idatta' hi abalanan an mun'ap'apu hi abobbobleh pidwana. ²⁷Ya ma"i'd ha mabalin hi mangabak i dida te ongal di abalinanda an mun'ap'apu an umat damdamah nan abalina' an indat Ama. Ta dusaonda nadan mangmangngat hi adi maphod an umat hi aton nan munggupal hi bangay atondan dida.^d

²⁸Ya idat'u bon dida nan bittuwon an ma'pattal.^e ²⁹Ot da'yun waday ingana ya hanat igongahanyuh tuwen ipa'innilan nan Espiritun Apu Dios i da'yun kimmulug.

Hay Nipa'innilah Nadan Kimmulug Hi Ad Sardis

3 ¹Alyona bo di, Muntudo"ah nan ma'alih anghel an mangipangpanguluh nadan kimmulug hi ad Sardis ta alyom di, Hiyah tuwey imbagan nan awadan nan pitun abalanan nan Espiritun Apu Dios an hiyay nangdon hinan pitun bittuwon an alyonay, Innila' an namin nadan ato'atonyu. Ya innila' an hay panigon di tatagun da'yu ya na'na'unnud ayun kimmulug i ha'on mu hay immannung ya adiya' mo un'unudon i da'yu. ²Ta hiya nan mahapul an ibangngadyuh nan nahamad an pangulugyun ha'on. Te hay panigo' hinadan pangatyu ya adi miyunnudan hinan pohdon Apu Dios. ³Hanat adiyu linglingon handidan nitudtudu an inun'unudyuh din hopapna an a'at Jesu Kristu ta hiyay ihamadyun unudon ta muntutuyu ayuh nadan numbahulanyu ya indinongyun mangat i dadiye. Te alinah palpaliwanyu an mangmangngat hi athidi ya nahanawwanga' ot ma"i'd ha bahhonan dusaon da'yu te hay

^d 2:27 Psalm 2:9 ^e 2:28 Hay ipa'innilan nan bittuwon an ma'pattal ya nan e idduman hinan pun'ap'apuwana Kristu an ma"i'd ha ligat.

umaliya' ya umat hi umaliyan di mangako. ⁴Mu wahnada eh'ay oh'ohha i da'yuhna hi ad Sardis an agge na'na'yat i dadiyen adi maphod an pangat. Ot diday munlubung hi pulaw an mi'yalin ha'on te aggeda inwalong di pangulugdan ha'on. ⁵Ta athidin hanadan manginaynayun an mangita'dog hi pangulugda an ta'on on nganney ma'at i dida ya diday munlubung hi pulaw. Ya adi' aanon di ngadandah nan liblun nitud'an di ngadan nadan munnananong an mi'tagu i Apu Dios. Ya ibaga' i Ama ya nadan anghelna an diday tatagu'. ⁶Ot da'yun waday ingana ya hanat igongahanyu hituwen ipa'innilan nan Espiritun Apu Dios i da'yun kimmulug.

Hay Nipa'innilah Nadan Kimmulug Hi Ad Piladelpia

⁷Alyona bo di, Muntudo"ah nan ma'alih anghel an mangipangpanguluh nadan kimmulug hi ad Piladelpia ta alyom di, Hiyah tuwey imbagan nan ma"aphod di pangatna an pinto' Apu Dios hi mumpatul hinadan tatagu an hiya nan nihukkat hinan pumpatulan David. Ya ma"i'd ha mabalin hi e mangipagol hi ena pangibughulan ta hunggop nadan tatagun nangat hinadan pohdon Apu Dios. Ya atbohadin ma"i'd ha mabalin hi e mamilit i hiya ta ena ibughulan nadan agge nangat hinadan pohdona ⁸an alyonay innila' di a'aty an manghan di abalinanyu. Mu maphod ta nanongna an nan tugun'uy un'unudonyu. Ot nomnomnomonyu an paddungnay ibughul'u nan panto ta mabalin an hunggop ayu hinan pun'ap'apuwa' ya ma"i'd ha taguh abalinana an mangikalob i diyen panto. ⁹Ya nomnomnomonyu bo an ahi' ipa'ali nadan ma'layyah an tatagun Satanas ta mundu"undah hinangngabyu ta wan innilaonda an da'yuy pinpinhod'u. Manu'eh ato' hidi ya munlattuwigda an gapu ta Judyuda mu hay immannung ya adida mibilang hi Judyu. ¹⁰Ya gapu ta inunudyu nadan tugun'u ya initpolyu nadan nunligatanyu ya ihwang da'yu hinan nunhiglan ligat an pamatna' hi atagutaguh tun luta. ¹¹Ot adi madne ya mumbanggada' ta hiya nan mahapul an inaynayunyu nan nahamad an pangulugyun ha'on te adiyu'e ya adi midat i da'yu nan gunggunayu. ¹²Te nan tagun manginaynayun hi pangulugna an ta'on on nganney ma'at i hiya ya pumbalino' hiya hi ay tu"ud nan Templon Apu Dios an punhilbiya' ta adi mabalin hi mihi"an i ha'on. Ya imalka' bo i hiya nan ngadan Apu Dios ya nan ngadan nan boblena an hidiye nan balu an ad Jerusalem an malpu i Apu Dios hi ad abunyan. Ya atbohadin imalka' i hiya nan balun ngadan'u. ¹³Ot da'yun waday ingana ya hanat igongahanyuh tuwen ibagan nan Espiritun Apu Dios hi an namin an kimmulug.

Hay Nipa'innilah Nadan Mumpangulug Hi Ad Laodisia

¹⁴Alyona bon ha'on di, Muntudo"a damdamah nan ma'alih anghel an mangipangpanguluh nadan kimmulug hi ad Laodisia ta alyom di, Hiyah tuwey imbagan nan ma'alih Immannung an hiyay nangipa'innilah nan

pohdon Apu Dios ya immannung an namin di ibagana. Ya gapun hiya ya limmun Apu Dios an namin nadan wada ¹⁵an alyonay, Innila' di a'at di pangulugyu an adi umat hinan liting an ma'atung mu atbohadin adi umat hinan ma'attuning an liting. Udu'dulna boy umat ayu hinan ma'attuning onu hinan ma'atung mu hanan mun'at'atung. ¹⁶Mu gapu ta hanan pangulugyu ya umat hinan mun'at'atung an liting ya hiya mo nan paddungnay ibugha' da'yun ha'on. ¹⁷Alyonyu eh'ay kadangyan ayu te wadan namin di mahapulyu mu aggeyu innilan nunhigla an ahohomo' ayu an paddungnay numpumbollad ayu ya nun'apipilok ayu ya nun'awotwot ayu. ¹⁸Ta hiya nan pohdo' an umali ayu ta gumattang ayun ha'on hinan namahmah an balitu' ta way atonyun kumadangyan. Ya gimmattang ayuh nan pulaw an ilubungyu te ababain hi'on ayu numbollad ya ha pangagayuh matayu ta wan tumigoda.

¹⁹Athinay pangali' i da'yu te an namin nadan pohpohdo' ya ihingal'u ya titilgo'. Ot hanat ip'iphodyuy punnomnomyu ta muntutuyu ayuh nadan numbahulanyu ya indinongyun mangat i dadiye. ²⁰Nomnomnomyu an waa' hinan way panto an mungkulkug ta nan mangngol ya mangipaghop i ha'on ya hiyay pi'ana' ya nanongna an hiyay pun'ib'ibba'.

²¹Ta hanan manginaynayun hi pangulugna an ta'on on nganney ma'at i hiya ya hiyay ahi mi'ibun i ha'on hinan pun'ap'apuwa'. Te athidi i ha'on an nidduma' hinan pun'ap'apuwana Ama an hi Apu Dios te inunud'un namin nadan pohdona. ²²Ot da'yun waday ingana ya hanat igongahanyu nan pohdon nan Espiritun Apu Dios an ipa'innila hi an namin an kimmulug.

Nan Mumpapto' Ya Mundayaw I Hiya

4 ¹Hidin nagibbuh dadiye ya alinah on tinigo' han nibughul an pantoh ad abunyan. Ya dingngol'u bon munhapit din himmapit ni' i ha'on an ay gangoh di trampetay hapitna ta ma'adngol an alyonay, Ma'ahtu ta ipatigo' i he'a nadan ahi ma'at hi udum hi algo. ²Ya gapuh nan abalanan nan Espiritun Apu Dios ya na'ibagaa' an wah ad abunyan. Ya anakkaya an wahdi han trono an wahdi han inumbun ³an munlitaak di tigona an umat hinadan jasper ya karnelian. Ya nili'woh i diyen trono han tilag^f an umat hinan emerald. ⁴Ya hi nunlini''odan'en diyen trono ya deedahdi boy baintit opat (24) an trono an deedahdi damdamay baintit opat (24) an ap'apu an inumbun an numpunlubungdah pulaw ya nungkokoronadah balitu'. ⁵Ya waday mungkilat an malpuh nan trono. Ya hidi'eh hinangngab diyen trono ya wadaday pitu an buminabinang an hilaw an dadiye nadan pitun abalanan nan Espiritun Apu Dios. ⁶Ya hidi boh hangngab diyen trono ya wahdi han abillobillog an ay baybay an mundiggang.

^f 4:3 Hay pangalin di udum hinan tilag ya katkatibungalon.

Ya deedahdiy opat an matagu an namataan an namin di adolda an timma'dogdah nunlini"odan diyen trono ⁷an hana'en namangulu ya ay layon di angahna. Ya nan mi'adwa ya ay bulug an baka. Ya nan mi'atlu ya ay taguy angahna. Ya nan mi'apat ya umat hinan muntayyapan an agila di angahna. ⁸Ya an naminda ya hinonnom di paya'da an nun'amataan di numbinahhel. Ya abigabigat ya ahodohodom on ma'id ha dindinongdan kumananta an hay ikankantada ya alyonday, Mapmaphod di a'at Apu Dios te ongal di abalinana. Ya hiya nan Dios an wadah din hopapna ta inggana.

⁹Ta athidin ikankantaday punhanaanda ya pundayawdah nan nabaktun ap'apu an hiya nan wadawadah inggana. ¹⁰Ya wa'et mungkantada on nunlu'bubdan namin nadan baintit opat (24) an ap'apu hi hinangngab diyen nabaktun ap'apu an wadawadah inggana ta dayawonda on innayundan nun'iha"ad hi way hinangngabna nadan balitu' an koronada. ¹¹On alyonday, Madayaw'a Apu Dios ya ongal di abalinam. Te he"ay nunlumu hi an namin an wada te hidiye tuwaliy pinhodmuh ma'at.

Hay A'at Nan Nalu'ut An Natud'an Ya Nan Kalnero

5 ¹Indani ya tinigo' bo han nalu'ut an natud'an hi winawwan nan inumbun an nabaktun Ap'apu. Ya matigon natud'an di numbinahhel ya numpipitun napu'otan. ²Ya tinigo' han ma'abbikah di tigonan anghel ya inlotnan alyon hi, Nganney waday abalinanan mangaan hinadan nipu'ot ituwen nalu'ut an natud'an ta wan bitbitona? ³Mu ma'id ha ohah mabalin an e mangaan hinadan nipu'ot i diyen nalu'ut an natud'an an ta'on on hanadan wah ad abunyan onu nadan wahtun luta ya hanadan wah ad dalom ta way atonan mamahah nadan nitudo'. ⁴Ya adi mitpol di luwa' te ma'id ha mabalin hi e mamitbit i diyen nalu'ut ta wan bahaona nadan nitudo' hidi. ⁵Mu himmapit di ohah nadan baintit opat (24) an ap'apu ya alyonan ha"on di, Adi'a munluluwa. Nomnomnomom an wada nan ma'alih Layon an hiya nan na'abbaktun tinanud David an nalpuh nan holag Judah. Hiya ya inabaknan namin di binuhulna ta hiya nan hiyay waday abalinana an mangaan hinan pitun nipu'ot i diyen nalu'ut an natud'an ta wan bitbitona.

⁶Ya indani tatawwa ya tinigo' nan ma'alih Kalnero an timma'dog hi numbattanan nan trono ya nadan baintit opat (24) an ap'apu ya nadan opat an matagu. Ya matigoy poyan nadan hugatna hidin namatayandan hiya. Ya waday pitun ha'gudna ya pituy matana an dadiye nadan pitun abalinan nan Espiritun Apu Dios an hinnagnah tun luta. ⁷Ya immeh diyen ma'alih Kalnero ot alana nan nalu'ut hi winawwan diyen inumbun hinan trono. ⁸Ya hidin inalanah diyen nalu'ut ya nunlu'bub nadan opat an ma'alih matagu ya nadan baintit opat (24) an ap'apu ta dayawondah

diyen ma'alih Kalnero. Ya napnapongdah harp ya nadan nun'abalitu'an an malukung an napnuh insenso an dadiyey dasal nadan tatagun Apu Dios.

⁹Ya ikankantada han balun kanta an alyonday,

He" a ya abuh di waday abalinana an mangala ya mangaan hinadan nipu'ot i naen nalu'ut an natudo'an te he"ay nipapate.

Ta nan dalam di nibayad hi bahul di atagutagu an nalpuh

nat'onat'on an tinanud an nat'o'nat'on di pangatda ya panapitda.

¹⁰Ya numbalinom didah padi ta munhilbidan Apu Dios.

Ya diday pumbalinom hi mun'ap'apuh tun luta.

¹¹Ya alina boh on tinigo' di linibun anghel an mungkankantada an nali'li'wohdah nan trono ya nadan opat an ma'alih matagu ya nadan baintit opat (24) an ap'apu. ¹²Ya ol'oltondan mangikankanta i han alyonay,

Nan nipapaten ma'alih Kalnero di madayaw te ongal di abalinana ya kinadangyana ya la'ingna ya bikahna.

Ta hiya nan hiyay midayaw an gapuh anabaktuna.

¹³Ya dingngol'un an namin nadan wah ad abunyan ya hitun luta ya hi ad dalam ya hinan baybay ya ahikakantadan alyonday,

Madayaw nan nabaktun Ap'apu ya hidiyen ma'alih Kalnero an

gapuh anabaktuda ya nan ongal an abalinanda ta hiya nan diday madayaw hi ingga'inggana.

¹⁴Ya nadan opat an ma'alih matagu ya alyonday,

Hiya peman.

Ya hanada'en ap'apu ya nunlu'bubda ta dayawonda dida.

Hay Na'aanan Nan Onom An Nipu'ot Hinan Nalu'ut An Natud'an

6 ¹Indani ya tinigo' an inaan diyen ma'alih Kalnero nan namangulun nipu'ot hinan nalu'ut an natud'an ot bitbitona. Ya dingngol'uy ohah nadan ma'alih matagu an ay kidul di hapitna an alyonay, Ma'ahtu.

²Ya anakkaya han pulaw an kabayu an wahdi han nitakke an nangdon i han pana.^g Ya tinigo' an nidat i hiya han koronan di patul. Hiya ya nangaba'abak hi gubat ya dee bon umen e mi'gubat hinadan mi'buhul i hiya.

³Indani ya inaan bon diyen Kalnero nan mi'adwan nipu'ot hinan nalu'ut an natud'an ot bitbitona. Ya dingngol'u bo nan mi'adwah nadan opat an ma'alih matagu an alyonay, Ma'ahtu.

⁴Ya himmawwang han ohan mumbolah^h an kabayu. Ya hanan nitakke i diye ya nidattan hi ispada ya abalinana an mangipa'alih gubat ta wan mumpapatteday atagutaguh tun luta.

⁵Indani ya inaan bon diyen Kalnero nan mi'atlun nipu'ot hinan nalu'ut an natud'an ot bitbitona. Ya dingngol'u nan mi'atlun ma'alih matagu an alyonay, Ma'ahtu.

^g 6:2 Nan pana ya hidiye nan bokang. ^h 6:4 Nan mumbolah ya hidiye nan red hi English.

Ya anakkaya han mangmangitit an kabayu. Ya hanan nitakke i diye ya inodnana han pungkiluan. ⁶Ya dingngol'u han himmapit an nalpuh awadan nadan opat an ma'alih matagu an alyonay, Ad uwani ya kulang di makan ot hay bayad di ohay kilu an alina an wit ya nan mabo'lah nan ohay algo ya atbohadin hay bayad nan tuluy kilun barley ya nan mabo'lah nan ohan algo.ⁱ Mu hanat adim e dadagon nadan greyp an ma'apyah bayah ya nadan olibo an ma'apyah manteka.

⁷Ya hidin inaana nan mi'apat an nipu'ot hinan nalu'ut an natud'an ya dingngol'un alyon nan mi'apat an ma'alih matagu di, Ma'ahtu.

⁸Ya anakkaya han nadapdapul an kabayu. Ya hay ngadan nan nitakke ya hi Ate an tuntundon nan ma'alih ad Dalom.^j Ya hay nidat i dida ya nan abalinanda an e mamateh nadan adi umeh godwan di tataguh tun luta. Te ipa'aliday gubat ya bitil ya dogoh ya atap an animal.

⁹Indani bo ya inaan diyen Kalnero nan mi'aliman nipu'ot hinan nalu'ut an natud'an ot bitbitona ya tinigo' hinan pu'un di punggobhan hi mi'nong^k i Apu Dios di linnawan nadan tatagun pinatapeda an gapuh nangita'dogandah pangulugdan Apu Dios. ¹⁰Ya inlotdan alyon hi, He"a an Dios ya ongal di abalinam ya ma"i ha adi maphod hi a'atmu ya adim ibahhon aton an namin di ibagam. On anuud di pundusaam hinadan tatagun namatepatan da'mi?

¹¹Ya way oha i dida on nidattan hi pulaw an lubung an munggayyadan. Ya nibagan dida an mun'ibleda ni' ta haddonda ta ingganah magibbuh an mipapate nadan udum an ibbadan baal Jesu Kristu an mangita'dog hinan hapit Apu Dios an umat i dida.

¹²Indani ya tinigo' bo an inaana nan mi'anom an nipu'ot hinan nalu'ut an natud'an ya inoy an naging'a'alyog ya himmilong nan algo an umat hinan mangmangitit an luput. Ya hana'en bulan ya numbalin hi mumbolah an ay dala. ¹³Ya mun'a'agah nadan bittuwon hinan luta an ay mun'a'agah ha agge nalum an bungan di fig hi pangat di puwo'. ¹⁴Ta nama"i hi ad lagud te namaaggot ay papel an nalu'ut. Ya an namin nadan billid ya nadan lutan nigawwah baybay ya nun'adligda. ¹⁵Ta an namin nadan tatagu an ta'on on nadan ap'apuh abobboble ya nadan opisyal di tindalu ya nadan kakadangyan ya nadan ongal di abalinanda ya nadan himbut ya an namin di tataguh abobboble ya eda mun'ipa"eh nadan way liyang ya hinadan way doplah. ¹⁶Ya puntukukanda nadan billid ya nadan doplah ta matobda ta matabbunanda ta wan adi tigon nan nabaktun Ap'apu ya nan Kalnero dida ta wan adina

ⁱ 6:6 Nan barley ya nalaklakay nginana mu nan wit ta hiya nan hiyay anon nadan nawotwot ya hiya boy ipa'andah nadan animal. ^j 6:8 Nan ad Dalom ya hidiyen nan Hades hinan hapit an Greek an hidiy alyondah niha"adan di numpun'ate mu bokon hidiyen nan impilnu. ^k 6:9 Nan pu'un di punggobhan hi mi'nong i Apu Dios ya hidiy panghihitandah nan dalam di i'nongda.

dusaon dida. ¹⁷Te hidiye moy pangipatiganda hinan nunhigla an bungotda ta ma'id ha ta'on hi oha i dida hi adi madusa.

Hay Namalkaan Nadan 144,000 An Tinanud Israel

7 ¹Indani ya tinigo' han opat an anghel an nipnipongdan immohnong hinan opat an duggun tun luta. Ta ipagolda nadan dibdib ta adida dumibdib hitun luta ya hinan baybay ya ta'on on i ha ohah nadan kayiw. ²Ya tinigo' an wada han anghel an nalpuh nangappit hi tuluwan di algo an inodnana han pummalkana an hidiye nan malkan nan wadawada an Dios. Ya tinumkuk hinadan opat an anghel an nangidatan Apu Dios hinan abalinan an manadag hitun luta ya nan baybay ³an alyonay, Adiyu ni' dadagon tun luta ya nan baybay ya nadan kayiw ta ingganah on malkaanmin namin di ulun nadan baal Apu Dios hinan malkana.

⁴Ya hay dingngol'uh bilang di namalkaan an nalpuh nan himpulut duwan (12) tinanud Israel ya hinggahut ta napat ta opat di libu (144,000). ⁵Te himpulut duway libu (12,000) di namalkaan hinan tinanud Judah ya himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Ruben ya himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Gad ya ⁶himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Asel ya himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Naptali ya himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Manasseh ya ⁷himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Simeon ya himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Libay ya himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Issakar ya ⁸himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Sebulun ya himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Joseph ya himpulut duway libuh (12,000) nan tinanud Benjamin.

Hanadan Nanginaynayun Hi Pangulugda An Ta'on On Nunhiglay Nunligatanda

⁹Indani ya tinigo' boy dakkodakkol an tinatagu an na'amungdah hinangngab diyen ma'alih Kalnero ya nan nabaktun Ap'apu. Dadiyen na'amung an tinatagu ya nalpudah nat'onat'on an boble ya tinanud an nat'onat'on di panapitda ya pangatda. Ya numpunlubungdah pulaw an munggayyadan ya napnapongdah tubun di palma. ¹⁰Ya pun'olotdan alyonday, Hay pi'taguwan ya malpun Apu Dios an nabaktun Ap'apu ya i diyen ma'alih Kalnero.

¹¹Ya an namin nadan anghel ya nali'li'wohdah nan trono an awadan nadan baintit opat (24) an ap'apu ya nadan opat an ma'alih matagu. Ot munlu'bubda ta dayawondah Apu Dios ¹²an alyonday, Hiya peman. Madayaw hi Apu Dios te nala'ing ya ongal di abalinana. Ya hiyay punhanaan te datuwey a'atna hi ingga'inggana. Amen.

¹³Ya alyon nan ohah nadan baintit opat (24) an ap'apu i ha'on di, Nganne dadiyen nunlubung hi pulaw an munggayyadan? On innilam di nalpuwanda?

¹⁴Ot alyo' di, Agge' innila Apu mu innila' an innilam dadiye.

Ya alyonan ha'on di, Dadiye'en tatagu ya dida nan nangingaynayun hi pangulugda an ta'on on nunhiglay napalpaligatanda. Ya nan ma'pullaw an lubungday mangipa'innila an napakawan an namin di bahulda an gapuh nan dalam diyen ma'alih Kalnero.¹

¹⁵Ta hiya nan wadadahdih nan pun'ap'apuwan Apu Dios ta abigabigat ya ahodohodom ya munhilbidah nan Templona ta hi Apu Dios di mumpapto' i dida te hidi moy iha"adanda. ¹⁶Ta adida mo ma'agangan ya ma'uwoh ya adida mo maptangan ta adida hiktaman nan nunhiglan potang. ¹⁷Ya ma'id ha lumuwahdi te nan ma'alih Kalnero an timma'dog hi haggon nan nabaktun Ap'apu di mangipapto' i dida. Te hiya nan paddungnay obob an mangdat hi munnananong an pi'taguwan.

Hay E Na'aanan Nan Mi'apitun Nipu'ot Hinan Nalu'ut An Natud'an

8 ¹Indani ya tinigo' bo an inaan diyen ma'alih Kalnero nan mi'apitun nipu'ot hinan nalu'ut an natud'an ot bitbitona. Ya nadadinongdan namin nadan wah ad abunyan ta ma'id ha al'ali i han godwan di olas. ²Ya tinigo' nadan pitun anghel an dida nan uggan umohnong hi hinanggab Apu Dios an napongdah tangguyub. ³Ya imme nan ohan anghel an e timma'dog hinan way punggobhan hi insenso an inodnana han nabalitu'an an ay malukung an punggobhan hi insenso. Ya nidattan hi dakkodakkol an insenso an middum hinadan dasal di tatagun Apu Dios ta ena gobhon hinan way nabalitu'an an punggobhan hi insenso an wahdih hanggab nan trono. ⁴Ya nan ahukna ya immeh awadan Apu Dios an ni'datong hinadan dasal nadan tataguna. ⁵Ot idalu'du'nah diyen malukung hinan apuy hinan punggobhan hi insenso ot inayunan ibkah tun luta. Ya mungkikilat ya mungkikidul ya immalyog.

Hay Nipagangohan Nan Onom An Tangguyub

⁶Hanada'en pitun anghel an napong hi tangguyub ya nundadaandan mangipagangoh hinadan tangguyubda.

⁷Ta hidin impagangoh nan namangulun anghel di tangguyubna ya mun'a'agah hitun lutay o'ongal an dalallu ya apuy an nadduman hi dala. Ta dandanih godwan tun lutay naghob an ta'on on hanadan kayiw ya holo'.

⁸Ya impagangoh damdaman nan mi'adwan anghel nan tangguyubna ya wada bo han ay billid an mundalang an nibkah hinan baybay. ⁹Ta dandanih godwan nan baybay di numbalin hi dala ta natedan namin nadan wahdi. Ya ta'on on hanadan papol an wadahti ya nun'apa"ihda.

¹ 7:14 Nan ma'alih Kalnero ya hi Jesu Kristu an gapuh nan dalana din natayana ya mabalina an mapakawan di tataguh nadan bahulda.

¹⁰Ya impagangoh damdaman nan mi'atlun anghel nan tangguyubna ya wada han nagah an mundalang an onngga'ongngal an bittuwon an nalpuh ad lagud ta dandanih godwan bon nadan wangwang ya obob di nipto'ana. ¹¹Ta numbalin hi ma'pa"it nadan liting an nagahana ta nun'a'ateday dakol an tinatagu an nanginum i diyen liting. Hay ngadan diyen bittuwon ya hi Mumpait.

¹²Ya impagangoh damdaman nan mi'apat an anghel di tangguyubna ya himmilong di dandanih godwan nan algo ya nan bulan ya nadan bittuwon. Ta hiya nan himmilong hi dandanih godwan di algo ya atbohadin agge bimmulan hi dandanih godwan di hilog. ¹³Ya hidin intangad'u ya wada han muntayyapan an agila an pun'itkuknan alyonay, Ayayyu' ayun tataguh tun luta te tuwen ipagangoh nadan ma'udin tulun anghel di tangguyubda.

9 ¹Indani ya impagangoh nan mi'aliman anghel nan tangguyubna ya tinigo' han bittuwon an nagah hitun luta. Hidiyen bittuwon ya nidat i hiya nan aladdun nan nikalob an adallodallom an ay bitu. ²Ya imme i diyen ay bitu ot ibughulna ya manawwang di dakkodakkol an ahuk an ay nalpu i ha dammudammunan apuy. Ta himmilong tun luta ta adi matigo nan algo. ³Ya kinumhopdah tun lutay dakkodakkol an dudun an nalpuh nan ahuk an nidattandah abalanan an umat hi abalanan di skorpyon. ⁴Mu hay nibagan dida ya bokon hanadan holo' ya kayiw ya nadan udum an nitanom di eda dadagon ta hanadan tatagun agge namalkaan di uludah nan malkan Apu Dios. ⁵Manu te adida patayon mu munholholtapdah limay bulan. Te hanan hakit di kalatonda ya nunhiglan umat hi kalaton di skorpyon. ⁶Ta adida pa"itpol i diyen holholtaponda i diyen limay bulan ta iyaptuwandah eda atayan mu adida mate.

⁷Dadiyen dudun ya umatdah nadan kabayun di e mi'gubat. Ya paddungnay nungkokoronada hi balitu' an korona ya ay angah di taguy angahda. ⁸Ya adukkey ibu'da an ay ibu' di binabai mu hay bobada ya ay boban di layon. ⁹Ya nalubungan di palagpagda hi gumo' an ay lubung di mi'gubat. Ya immihalda'e ya ay gangoh di dakol an kalesan e mi'gubat di gangoh di paya'da. ¹⁰Ya waday puntiloddah way iwitda an umat hi tilod di skorpyon ta palpaligatoday tatagu nimpe hi limay bulan. ¹¹Ya hay mummandal i dida ya nan anghel an adi maphod di pangatna an hidiyey ap'apudah nan adallodallom an bitu. Hay ngadanah nan hapit di Hebrew ya hi Abaddon mu hinan hapit di Greek ya hi Apolyon an hay ibalinana ya hi Dumadag. ¹²Ta hidiyey mamanguluh punligatan di tataguh tun luta. Mu wadaday duwan inligligatna an holtaponda.

¹³Indani ya impagangoh nan mi'anom an anghel di tangguyubna. Ya wada han hapit an dingngol'un nalpuh nan way opat an duggun nan nabalitu'an an punggobhan hi insenso an wahdih hinangngab Apu Dios ¹⁴an alyona i diyen mi'anom an anghel di, Ilubusmu nadan opat an anghel an adi maphod

di pangatda an nabangkilingan hidih nan wangwang an nungngadan hi Euprates. ¹⁵Ot ena ilubus dida ta way atonda an e mamateh nadan dandanih godwan di tataguh tun luta. Te hidiye tuwaliy niyukod i didah atonda i diyen olas i diyen algo i diyen bulan i diyen tawon. ¹⁶Ya wadaday dakkodakkol an nungkakabayu an e mi'gubat an hay dingngol'uh bilangda ya duway gahut di milyon (200,000,000). ¹⁷Ya hay nanigo' i dadiyen nungkakabayu ya nalubungan di palagpagdah nan lubung di e mi'gubat an mumbolah ya mangitit ya inunig an ay asidu. Ya atbohadin nalubungan nadan nitakkayanda. Ya hay ulun dadiyen kabayu ya umat hi ulun di layon. Ya mamudduh to'oday apuy ya ahuk ya asidu. ¹⁸Ta dadiyen tulun bumudduh to'oday mamate hi dandanih godwan di tataguh tun luta. ¹⁹Ya hay to'oda ya iwitday alpuwan di abalinandan pumate te hanan uddun di iwitda ya ay ulun di ulog ta dadiyey pangalatdah tatagu.

²⁰Mu ta'on on athidi ya hiya damdaman nadan tatagun agge ni'yate ya adida iwalong nadan adi maphod an ato'atonda. Te adida idinong an mundinol hinadan dimunyu ya nadan tinagtaggun balitu' ya gumo' ya gombang ya batu ya kayiw an ta'on on datuwe ya adi tumigoy matada ya adi midngol di ingada ya adida dumallan. ²¹Ya ma'id ha alyon hi muntutuyuda hi eda pimmatapatayan ya hay eda nangaka'akawan ya hay eda nangata'atan hi ayak ya hay eda nangilo'ilo'an hi bokonda ahawa.

Han Ma'abbikah An Anghel

10 ¹Indani ya tinigo' han oha an ma'abbikah an anghel an nalpuh ad abunyan an ay nalubungan hi bugut. Ya nili'woh hi uluna han tilag. Ya hay angahna ya umat hinan algo. Ya hay hukina ya ay mundalang ha tu'ud. ²Ya wada han inodnana an kittang an nalu'ut an nabitbit. Ya inggattin di winawwan an hukinah nan gawwan di baybay ya inggattin nan iniggidnah tun luta. ³Ya tinumkuk an ay mun'olmom ha layon. Ya hidin tinumkuk ya numpipitun kimmidul. ⁴Ta e'ot bo itudo' mu dingngol'u han munhapit hi ad abunyan an alyonay, Adim itudo' hinaen imbagan nadan kidul ya adim e ipa'in'innila.

⁵Ya nan anghel an tinigo' an timma'dog hinan way baybay ya hinan luta ya intaggenay winawwan an talena. ⁶Ta insapatanah nan wadawada an Dios an nunlumuh ad abunyan ya hitun luta ya hinan baybay ya hi an namin nadan wada i datuwe an alyonay, Ibagat tee an tuwe mon madatngan di pangatan Apu Dios hinan ninomnomnan aton. ⁷Te ipagangoh'en nan mi'apitun anghel nan tangguyubna ya ma'id ha bahhonan ipa'annung Apu Dios din ninomnomnan ma'at an hiyah diye din imbagana tuwali i handidan propetana.

Hay Nanganan John Hinan Naludun An Natud'an

⁸Indani ya dingngol'u bon himmapit i ha'on din himmapit ni' hi ad abunyan an alyonay, Ekat em alan nan nabitbit an natud'an hinan anghel

an timma'dog hinan way baybay ya hinan luta. ⁹Ot umeya' moh awadan diyen anghel ot ibaga' hidiyen kittang an nabitbit an natud'an. Ya alyonan ha'on di, Alam tee ya inanmu ot malumihi an ay danum di iyukan. Mu pimmahad'eh putum ya mumpait. ¹⁰Ta inala' ot ano' ya immannung peman an malumihi. Mu hidi an pimmahad hi putu' ya nunhiglay paitna. ¹¹Ya alyon bon nan anghel i ha'on di, Mahapul an em ipa'innila nan impa'innilan Apu Dios i he'a an ahi ma'at hinadan patul ya hinadan tinataguh abobboble an nat'onat'on di hapitda ya pangatda.

Nan Duwan Honagon Apu Dios An E Muntudtudu

11 ¹Indani ya wada han nangidat i ha'on i han punlukud an ay hu'ud. Ya wada han nangalin ha'on hi, Ekata em lukudon nan Templo ya nan punggobhan hi insenso. Ya binilangmu nadan tatagun wahdin mundayaw. ²Mu adim pi'lukud nan lita'angan te hidiyey niyukod hinadan bokon tatagun Apu Dios. Ta diday mangat hi kumpulnan adi maphod hinah ad Jerusalem an niyappit an boble i Apu Dios hi tulu ta han godway (3 ½) tawon. ³Ya wadaday duwan honago' ta eda ipa'innila nadan ibaga' hi tuluy tawon ta han godwa (3 ½) an munlubungdah langgut ta mangipa'innila an umukayunganda hinadan adi maphod an ato'aton di tatagu. ⁴Dadiyen duwa ya mi'aligdah nan duwan kayiw an olibo^m ya nan duwan hilawⁿ an wahdih hinangngab Apu Dios an Ap'apun an namin di wahtun luta. ⁵Ya waday apuy an malpuh to'oda ta hidiyey pamatedah nadan mangipatnan mangat hi adi maphod i dida. ⁶Ya abalinandan adi mangipa'alih udan ta adi umudan i diyen eda pangitudtuduwan hinan hapit Apu Dios. Ya abalinandan pumbalinon nan liting hi dala. Ya abalinanda bo an mangipa'alih nat'onat'on an punligatan di tataguh tun luta ta kumpulnan timpu an pohdonda on inatda.

⁷Ta nagibbuh'ey eda pangitudtuduwan hinan hapit Apu Dios ya humawwang han animal an malpuh nan adallodallom an bitu ta mi'yawwit i dida ta ingganah ona patayon dida. ⁸Ta miwagillang di adoldah nan kalata i diyen nundongol an boble an hidi din nipata'an nan Ap'apu ta'un hi Jesu Kristu. Ta gapuh nan a'at diyen boble ya nginadananda hi ad Sodom onu hi ad Egypt. ⁹Ta munnanongdahdih tulu ta han godway algo ta punhintiggan di tatagun nalpuh nadan nat'onat'on an boble ya tinanud an nat'onat'on di panapitda ya pangatda te ipagolday e mangilubu' i dida.

¹⁰Ya ma'am'amlong nadan tataguh natayan dadiyen duwa te dadiyen duwa di gimmalat hi nunligatanda. Ta gapuh amlongda ya nunhahamulda ya nun'i'iddatandah regaloh hinohha. ¹¹Mu mala'uh di tuluy algo ta han godwa ya taguwon Apu Dios dida ta nadan tatagun

^m 11:4 Sekariah 4:2 ⁿ 11:4 Matthew 5:15,16

manigon dida ya nunhiglay takutda. ¹²Ya ahi donglon dadiyen duwa han mun'ayag i didah ad abunyan an alyonay, Ma'ayuhtu.

Ta punhintiggan nadan tatagun mi'buhul i dida an namaag ya mi'bagadan tumuluh ad abunyan an middumda nan bugut. ¹³Ya midihhan han ma'abbikah an alyog ta mun'apa"ih di pangngel diyen boble ta mateday pituy libun (7,000) tatagu. Ya nadan tatagun adi mi'yate ya nunhiglay tumakutanda ta hiya nan dayawonda mohpeh Apu Dios an wah ad abunyan. ¹⁴Ta hinaey mi'adwah atatakut an ma'at an punligatan di tatagu. Mu magibbuh'eh diye ya wada bo nan mi'atlu.

Hay Gimmangohan Nan Mi'apitun Tangguyub

¹⁵Indani ya impagangoh damdaman nan mi'apitun anghel nan tangguyubna. Ya wadaday munhapit hi ad abunyan an pun'olotdan alyonday, Ad uwani ya ma"i'd mo ha udum hi mun'ap'apu hi ingga'inggana hi an naminamin te ammuna da Apu Dios i Jesu Kristu.

¹⁶Ya hanada'en baintit opat (24) an ap'apu an inumbun hinadan tronodah hinangngab Apu Dios ya nundu"unda an nida"om di angahdah nan luta ot dayawondah Apu Dios ¹⁷an alyonday,

Munhana ami Apu Dios i he"a an ongal di abalinana ya he"a nan Dios an wadah din hopapna ta inggana.

Ya munhana ami hi nangipatigam hinan ongal an abalinam.

Ta he"a moy mun'ap'apu hi an namin.

¹⁸Mu hanada'en agge kimmulug i he"a ya nunhiglay bungotda.

Mu ad uwaniy pangipatigam hi bungotmu i dida ta humalyaom nadan numpun'ate.

Ya idatmuy gunggunan nadan propeta an baalmu ya an namin nadan mangun'unud i he"a an kadangyan onu nawotwot ya nundongol onu agge.

Ya ad uwani boy pundusaam hinadan namatepateh tataguh tun luta.

¹⁹Ya tinigo' an nibughul nan Templo hi ad abunyan ta matigo an wahdi nan Kahun an nittuwan nan Hapit Apu Dios. Ya mungkidilat ya mungkididul. Ya immalyog ya mun'a'agah di o'ongal an dalallu.

Han Babai Ya Nan Ay Buwaya

12 ¹Indani ya wada han nakaskasda'aw an nipatigoh ad lagud te dehdi han babai an inlubungna nan algo ya nan bulan di nangipattukanah hukina. Ya himpulut duwan (12) bittuwon di nikorona i hiya. ²Ya tuwen madatngan di pun'ayyamana ta hiya nan nunhiglay palakna.

³Indani ya tinigo' bo han ohan nakaskasda'aw hi ad lagud te wahdi han ongnga'ongngal an mumbolah an dragon an pituy uluna ya himpuluy (10) ha'gudna. Ya an namin nadan pitun uluna ya waday koronana. ⁴Ya

ay hinagamham di iwitna di dandanih godwan nadan bittuwon hi ad lagud ot ibkahnah tun luta. Ot e mihaggon hinan tuwen mun'ayyam an babai ta bota'onay bumudduhan nan iyayyamna ta anona. ⁵Indani ya nun'ayyam^o hidiyen babai i han lala'i. Mu na'ibagan waday nangawit ot iyenah awadan nan Ap'apu an hi Apu Dios. Hidiyen golang ya hiya nan ahi mun'ap'apuh abobbobleh tun luta. Ya ongal di abalinana ta hiya nan mahapul an ma'unud an namin di ibagana. ⁶Ya hidin nun'ayyam hidiyen babai ya binumtik ot e mipa'eh nan agge naboblayan. Te hi Apu Dios ya waday indadaanah ena iha"adan hidi ta mipapto' hi tuluy tawon ta han godwa.

⁷Ya tinigo' bo an munggugubatdah ad abunyan te hi Michael an ap'apun nadan anghel Apu Dios ya impangulunan namin nadan anghelna ta eda gubaton nan dragon ya nadan anghelna. ⁸Ta na'abak nan dragon ya nadan anghelna ta hiya nan nipa'aandah ad abunyan ⁹ta nipakbodan namin hitun luta. Hidiyen dragon ya hiya nan numbalin hi ulog hidin nadne an hiya nan ma'alih diyablu an hi Satanas an e huma'uha'ul hi tinataguh tun luta.

¹⁰Ya dingngol'u han ma"adngol an hapit hi ad abunyan an alyonay, Ad uwaniy ipa'annungan di pangihwangan Apu Dios hinadan tataguna. Ya mipatigo nan ongal an abalinanan mun'ap'apu. Ya mipatigo boy anabaktun Jesu Kristu an mumpapto' hinadan tataguna te impa'aanda moh Satanas hi ad abunyan an hiya nan abigabigat ya ahodohodom on imme i Apu Dios ta dakol di ipabahulnah nadan ibba ta'un kimmulug. ¹¹Ya ta'on di nadan kimmulug i Jesus ya inabakdah Satanas an gapuh nangiyatayan nan ma'alih Kalnero hinan bahulda ya gapu boh eda nangita'dogan hinan hapit Apu Dios an ta'on on lummuh atayanda. ¹²Ot hiya nan da'yun wah ad abunyan ya mun'am'amlong ayun namin. Mu da'yun wah nan luta ya mahmo' ayu te wahna moh Satanas an namamay bungotna te innilanan agagga mo ya mapogpog di pangatanah nadan pohdona.

¹³Mu hidin immutalngan nan dragon an hitun lutay nipakbowana ya adi mangmanghop an e mamudupudug hinan babain nangiyayyam hinan lala'i. ¹⁴Mu nan babai ya nidattan hi paya'nan umat hi paya' nan ma'abbikah an agila ta mabalin an tumayap hinan agge naboblayan ta mipapto' hidih tuluy tawon ta han godwa. Ta ma"id ha aton nan dragon an mangakhup i hiya. ¹⁵Mu hidiyen dragon ya impabudduhnah to'onay mun'ungak an liting an alyona onta iye"enah diyen babai. ¹⁶Mu bimmoddang tun lutah nan babai te nadhak tun luta ot ma'unug hi ad dalom hidiyen liting. ¹⁷Ta nunhiglay bungot diyen dragon hinan babai ot ihiwna mo boh nadan udum an holag diyen babai ta ena gubaton dida

^o 12:5 Hay pangalin di udum hinan nun'ayyam ya nuntungo.

an datuwe nadan nangun'unud hinan tugun Apu Dios ya nadan tutdudun Jesus. ¹⁸Ot ume mo nan dragon hinan da'ging di baybay.

Nan Animal An Nalpuh Nan Baybay

13 ¹Indani ya himmawwang han animal an nalpuh nan baybay an pituy uluna ya himpuluy (10) ha'gudna. Ya an namin nadan ha'gudna ya waday koronada. Ya nipniping hinadan himpulun (10) ha'gudnay nitudo' an ngadan an hay ipa'innilan dadiyen nitudo' ya nan ngohenan Apu Dios. ²Hay tigona ya umat hinan leopard. Mu hay hukina ya ay hukin di bear. Ya hay to'ona ya umat hi to'on di layon. Ya indat nan dragon di ongal an abalinana ta hiyay mun'ap'apu. ³Hay ohah nadan uluna ya mapto' an himmalom di hugatna ot ahi mapoyanan. Ta hidiyen na'at i hiyay nasda'awan di atagutagu ta hiyay inunudda. ⁴Ta hiya nan daydayawon nadan tataguh diyen dragon te hiyay nangdat hi abalanan diyen animal. Ya pi'idayawdah diyen animal te alyonday ma'id ha nipaddungan di abalinana ta hiya nan ma'id ha mabalin hi mangabak i hiya. ⁵Ya ma'id ha takutnan mangibagah nadan adi ahan maphod. Mu ta'on te nipalubus an hiyay mun'ap'apuh tun luta hi tuluy tawon ta han godwa. ⁶Ta ngohayonah Apu Dios ya dakol di ibaganah adi maphod hi a'at di ad abunyan ya ta'on on hanadan wadahti.

⁷Ya nipalubus bon ena gubaton nadan tatagun Apu Dios ta abakona dida. Ya nidattan hi abalanan an mun'ap'apuh atagutaguh abobboble an nat'onat'on an tinanud ya nat'onat'on di pangatda ya hapitda. ⁸Ta hiyay dayawon nadan tataguh tun luta an ma'id ha ngadandah nan liblun nitud'an di ngadan nadan mi'tagu i Apu Dios hi munnananong an hidiyey liblun nan ma'alih Kalnero an hiya din pinateda. Ya nitudo' tuwalih diyen liblu hidin agge ni' nalmu tun luta.

⁹Ot da'yun waday ingana ya igongahanyuh tuwe. ¹⁰Te nan ninomnom Apu Dios an ma'at hi hinohhan dita'u ya umannung an ma'at te hay udum ya mibaludda ya hay udum ya hay matadom di iyateda. Ot hiya nan dita'un tatagun Apu Dios ya mahapul an ihamad ta'uy pangulug ta'u ta ta'on hi ma'at danae i dita'u ya mabalin an itpol ta'u.

Nan Animal An Nalpuh Tun Luta

¹¹Indani ya himmawwang boy ohan animal an nalpuh tun luta an duway ha'gudna an ay ha'gud di kalnero. Mu hay hapitna ya umat damdamah nan hapit diyen dragon. ¹²Ya nan abalinana ya umat hi abalanan nan namangulu an animal. Ta pilitonan namin di tatagu ta dayawondah diye an namangulu an animal an waday poyan di hugat hi uluna. ¹³Ya abalinana bon aton di nakaskasda'aw an umat hinan nangipa'aliyanah apuy an nalpuh ad lagud ta punhintiggan di atagutagu.

¹⁴Ta gapu i dadiyen nakaskasda'aw an atona an gapuh nan abalanan an indat nan namangulun animal i hiya ya hidiyey nunha'ulnah nadan

tataguh tun luta an agge kimmulug i Apu Dios. Ot ipa'apyana i dida han ing'ingoh diyen namangulun animal an nahugat ni' ot ahi mapoyanan. ¹⁵Ya nidattan boh abalanan ta mabalin an payahyahonah diyen na'apyan animal ta mabalin an humapit. Ya nadan akhupanan adi mundayaw i diyen niyamman dayawonda ya ipapatena. ¹⁶Ya pilitona bon namin di tatagun nawotwot onu kadangyan ya waday sa'adna onu ma"i'd ya nadan himbut onu bokon ta mumpamalkada an bokon'e hay winawwan di ta'leda ya hay uluda. ¹⁷Ya hay mimalka i dida ya nan ngadan diyen animal. Bokon'e ya nan lumilu an ipa'innilanay ngadan diyen animal. Ta nan ma"i'd ha malkana ya adi mabalin hi e munggattang onu e gumattang. ¹⁸Ot mahapul an nanomnoman nan tagu ya ahi mabalin an innilaonay niyatan diyen lumilu. Te hidiyen lumilu an onom di gahut ta han nanom ta onom (666) ya lumilun di ohan tagu.

Nan Ma'alih Kalnero Ya Nadan Tataguna

14 ¹Hidin intangad'u ya nangitiga' nan ma'alih Kalnero an timma'dog hinan nabillid hi ad Zion an didan namin hinadan hinggahut ta napat ta opat di libun (144,000) tataguna an nimalkah uluday ngadana ya nan ngadan Amana. ²Ya dingngol'u han munhapit hi ad abunyan an ay kidul ya ay ungak di dakol an liting di gangohna. Ya umat i ha impagangohda ha dakol an harp. ³Ya dingngol'un ingkantada han balun kantahdih nan way hangngab nan nabaktun Ap'apu ya nan wahdin opat an ma'alih matagu ya nadan baintit opat (24) an ap'apu. Hidiyen kanta ya ma"i'd ha udum hi nanginnila an ammuna dadiyen hinggahut ta napat ta opat di libu (144,000) te inyaten Jesus di bahulda. ⁴Ya maphod di pangatda ya ma"i'd ha inilo'dah babai ya aggeda nalnalahhin. Ya dida nadan nitnunitnud i diyen Kalnero an nangiyateh bahulda ta diday namanguluh paddungnay ni'nong i Apu Dios ya i diyen Kalnero. ⁵Ya ma"i'd ha bahulda te ma"i'd ha layah hi imbagada.

⁶Indani ya tinigo' han oha bon anghel an muntaytayyapan hi ad lagud ta hiyay e mangipa'in'innilah nan adi maluman an hapit Apu Dios hinadan tinataguh abobboblen nalpuh nat'onat'on an tinanud an nat'onat'on di pangatda ya hapitda. ⁷Ya inlotnan himmapit an alyonay, Hanat malmuy takutyu an mangat hinadan adi pohdon Apu Dios ya hanat dayawonyu te tuwe mon madatngan di punhumalyaana. Ot hanat dayawonyu te hiyay nunlumuh ad abunyan ya tun luta ya nan baybay ya an namin nadan nawada.

⁸Ya nitnud bo nan ohan anghel ya alyonay, Ma"i'd mahdi te nadadag nan nundongol an boble an ad Babilon. Te hiyay nangitudtuduh nadan tinataguh abobboble an mangat hi nagaga"i'ho an umat hi pangilo'an hi bokon ahawa.

⁹Indani ya nitnud nan mi'atlun anghel ya inlotna damdaman himmapit an alyonay, An namin ayun mundayaw i diyen animal ya nan ing'ingohna

ya ta'on on da'yun namalka'an di uluda onu ta'ledah nan ngadana ¹⁰ ya nunhiglay bungot Apu Dios i da'yu ta hiya nan ipiye da'yuh nan adi madmaddop an apuy an asidu ta munholholtap ayuhdi an tigtiggon da'yuh nadan anghel Apu Dios ya nan ma'alih Kalnero. ¹¹ Ya ma'id ha pogpog di ahuk an malpu i diyen eyu punholholtapan. Ot da'yun mundayaw i diyen animal ya nan ing'ingohna ya an namin ayun namalkaan hinan malkana ya munholholtap ayuh abigabigat ya ahilohilong hi inggana.

¹² Ot da'yun tatagun Apu Dios an mangun'unud hinadan hapitna ya mangididinol i Jesus ya mahapul an itpolyu nadan punligatanyuh ad uwani ta wan adiyu holtapon hidiyen bungot Apu Dios.

¹³ Indani bo ya dingngol'u han hapit an nalpuh ad abunyan an alyonay, Itudo'muh tuwe an ha'on an Dios ya pa'amlongo' nadan mangitpol hinan punligatanda ta ingganah atayanda an gapuh pangun'unudanda i Jesu Kristu.

Ya alyon nan Espiritun Apu Dios di, Immannung an nan atayanda ya hiyay pun'iblayanda an gapuh nan ina'inatda.

Hay Nagapasan Di An Namin An Wadah Tun Luta

¹⁴ Hidin intigo' ya inoy han pulaw an bugut ya wahdi han ay tagu an inumbun an nungkoronah balitu' ya inodnana han ma'taddom an gapas. ¹⁵ Ya wada han anghel an limmah'un hinan Templo ya inlotnan himmapit hinan inumbun hinan bugut an alyonay, Agam ta munggapas'a mohpe te ad uwaniy ahigapas hitun luta. ¹⁶ Ya inhawagin diyen inumbun hinan bugut di gapasna ya nagapas an namin nadan wadah tun luta.

¹⁷ Indani ya himmawwang bo han anghel an nalpuh nan Templo hi ad abunyan ya wahdi damdama han inodnana an matadom an gapas. ¹⁸ Ya nitnud bon himmawwang han ohan anghel an nalpuh nan way punggobhan hi mi'nong i Apu Dios te hiyay niyukodan nan apuy. Ya tinumkuk i diyen nangdon hi gapas an alyonay, Eka ya nunhogbatmu nadan greyp hidih luta ta alam nadan bungada te nalumda mo. ¹⁹ Ta immeh diyen anghel ot punhogbatna nadan greyp ot pun'alanay bungada on bingkahnah nan pungkopalan an ni'aligan nan bungot Apu Dios. ²⁰ Ta kinopaldah nan bata'an di boble ya dalay mamudduh danumna ta limbongnay umeh tuluy gahut ta han baintiy (320) kilumitluy dinukkena ya hinta'dog di dinallomna.

Nadan Tatagun Nangabak I Diyen Animal

15 ¹ Indani ya wada bo han nipatigoh ad abunyan an panginnilaan hi ahi ma'at an nakaskasda'aw. Hay tinigo' ya han pitun anghel an dida nadan mangipiyalih nadan ma'udin pitun nat'onat'on an punligatan di tataguh tun luta. Ta danaey ma'udin pangipatigan Apu Dios hinan nunhigla an bungotna.

²Ya tinigo' bo han dammudammunan ay baybay an mundiggang di tigona ya mundalang. Ya tinigo' nadan tatagun nangabak hinan animal an dida nadan agge nundayaw hinan niyaman ing'ingoh diyen animal ya aggeda numpamalkah nan lumilun di ngadana. Ya napnapongdah harp an indat Apu Dios i dida an timma'dogdah pingngit diyen ay baybay. ³Ya ikankantada din kantan Moses an baal Apu Dios ya nan kantan nan ma'alih Kalnero an alyonday,

He"a Apu Dios an ongal di abalinana ya nunhiglan nakaskasda'aw nadan at'atom te nipto' an namin di pangatmu ya he"ay nahamad an Ap'apu hi ingga'inggana.

⁴Ot undan nganne ihyay adi tumakut ya adi mundayaw i he"a an Ap'apu an he"a ya ammuna han ma'id ha adi maphod hi a'atna? Ta umaliday atagutaguh tun luta ta dayawon da'a an gapuh nadan maphod an pangatmu.

Nadan Anghel An Mangdat Hi Pitun Punligatan

⁵Hidin nagibbuh diye ya anakkaya an nibughul nan kuwartun Apu Dios hidih nan Temploh ad abunyan. ⁶Ya himmawwangdahdi nadan pitun anghel an dadiye nadan mangipiyalih pitun nat'onat'on an punligatan di tataguh tun luta an nunlubungdah pulaw an humili ya wadaday nun'abalitu'an an nun'ibalangag hi palagpagda. ⁷Ya nan ohah nadan opat an matagu di nangipiyappong i didah nan balitu' an duyun nun'apnuh nan bungot nan wadawada an Dios. ⁸Ya napnu nan Templo hi ahuk an hidiyey pangimatunan hinan anabaktun Apu Dios ya nan ongal an abalinana. Ya ma'id ha mabalin hi e hunggop hidi ta ingganah on magibbuh nan pitun nat'onat'on an punligatan an ipiyalin dadiyen pitun anghel.

16 ¹Indani ya dingngol'u bo han ma"adngol an hapit an nalpuh nan Templo an alyonah nadan pitun anghel di, Eyu pun'ikuyag hidih luta nan bungot Apu Dios an nun'ittuh nadan malukungyu. ²Ta imme nan namangulun anghel ot ikuyagnah tun luta nan nittuh nan malukung an inodnana. Ta an namin nadan tatagun namalkaan hinan malkan diyen animal ya nundayaw hinan niphod an ing'ingohna ya pamaag ya nun'apopoghaanda i han nunhiglay dogohna ya alulugnin di tigona.

³Ya imme nan mi'adwan anghel ot ikuyagnah nan baybay nan nittuh nan malukung an inodnana ta numbalin nan liting hi ay dolong di nate ta nun'a'aten namin nan wadahdi.

⁴Ya imme damdama nan mi'atlun anghel ot ikuyagna nan nittuh nan inodnanan malukung hinadan potto' di wa'el ya hinadan udum an alpuwan di liting an umat hinadan obob. Ya pamaag bo ya numbalin hi dalam namin nadan liting i dadiye.

⁵Ya dingngol'un munhapit nan anghel an mumpapto' hinadan liting an alyonay, He"a Apu Dios ya nahamad di a'atmu ya nanongnan wadawada'a ya

nipto' di inatmun nundusah nadan tatagu. ⁶Impa'inummu i dida nadan dala ta imballohmuy eda namatapatayan hinadan tatagum ya hinadan propetam.

⁷Indani ya dingngol'u bo han hapit an nalpuh nan punggobhan hi mi'nong i Apu Dios an alyonay, He'a nan Dios an ongal di abalinana ya nipto' di inatmu an nundusah tatagu.

⁸Ya nan mi'apat an anghel ya ingkuyagna nan nittuh nan malukung an inodnana hinan algo ta nunhiglan umatung nan potang. ⁹Ta hidin mun'aatungan nadan tatagu ya pun'idutandah Apu Dios an nangiyabulut i dadiyen punligatanda an ma'id ha alyon hi muntutuyudah nadan ina'inatda an pumbahulan i Apu Dios ta wan hiyay dayawonda.

¹⁰Ya ingkuyag nan mi'aliman anghel nan nittuh nan inodnana malukung hi potto' nan pumpapto'an diyen animal. Ya himmilong hidiyen boble. Ya pun'itib nadan tataguy bobada te nunhiglay hakit nadan poghada. ¹¹Ya namaman pun'idutandah Apu Dios an wah ad abunyan an gapu i dadiyen holholtaponda. Mu ma'id damdama ha alyon hi muntutuyudah nadan adi maphod an ina'inatda.

¹²Ya ingkuyag damdaman nan mi'anom an anghel nan nittuh nan malukungna hinan damunan wa'el an nungngadan hi Euprates ya na'ibagan natdu' ta mabalin an pangi'wan nadan patul an malpuh nangappit hi tuluwan di algo an e mi'gubat.

¹³Ya tinigo' bo han tulu an adi maphod an espiritu an ay bakbak di tigoda. Ya hanan oha ya nalpuh to'on nan ay dragon ya nan oha ya nalpuh to'on nan animal ya nan oha ya nalpuh to'on nan munlayah an propeta. ¹⁴Ya dadiyen tulun espiritu ya dadiye nadan dimunyu an abalinandan mangat hi nakaskasda'aw. Ta eda ihaphapitan nadan patul hi abobboble ta munhahayyupdan namin ta gubatondah Apu Dios. Ya i diyen eda pangubatan i Apu Dios ya hidiye tuwali nan gintudna an pangipatiganah nan ongal an abalinana.

¹⁵Mu alyon Jesu Kristu di, Nomnomnomonyu an hitun pumbangngada' ya umat hi umaliyan di mangako. Ot hanadan tatagun paddungnay adi malmallo' ta nanongnan nundadaandah umaliya' ya mipa'amlongda.

¹⁶Ya hanada'en tulun adi maphod an espiritu ya inamungda nadan apatupatul hitun luta hinan alyonday hi ad Armageddon hinan hapit di Hebrew.

¹⁷Ya ingkuyag damdaman nan mi'apitun anghel nan nittuh nan malukungna. Ya wada han ma'adngol an hapit nan Ap'apu hinan Templo an alyonay, Nagibbuh mo.

¹⁸Ya mungkikilat ya mungkikidul. Ya immalyog i han ma'id ha nipadpaddungan an alyog hinadan nalana'uh an alyog. ¹⁹Ta nuntulu nan nundongol an boble an ad Babilon ot madadag. Te agge liningling Apu Dios nadan nunhiglan adi maphod an ina'inat nadan i Babilon ta hiya nan diday pangipatiganah nan nunhiglan bungotna. Mu atbohdi an nun'adadag

an namin di boble tun luta. ²⁰Ta an namin nadan luta an nun'ali"ub hi baybay ya ma'umahda. Ya ta'on on nadan billid ya nama"idda. ²¹Ya wadada boy o'ongal an dalallun umeh napat ta limay (45) kiluy damot di hinohha an mun'a'agah ta mun'iknah nadan tatagu. Ta namamay bungotda ta pun'idutandah Apu Dios an gapu i diyen atatakut an punligatanda.

Hay Ni'aligan Nan Babain Mumpabbabayad hi Adolna

17 ¹Ya immalih awada' di oha i dadiyen pitun anghel ot alyonan ha'on di, Ma'a ta ipatigo' i he"a nan a'at di pundusan Apu Dios hinan boble an nipaddung hinan babain mumpabbabayad hi adolnah linalai an um'umbun hinan nihaggon hi dakol an wangwang. ²Te paddungnay inilo'nay apatapatul hi abobboble. Ya binutongna nadan tataguh tun luta hinadan adi maphod an pangatna ta niddumdan hiyan mangat hinadan adi maphod.

³Indani ya nali'na' nan abalanan nan Espiritun Apu Dios ta inyeya' i diyen anghel hinan agge naboblayan. Ta hidiy naniga' hinan babain nitakke i han mumbolah an animal an pituy uluna ya himpuluy (10) ha'gudna. Ya natud'an an namin di adolnah hapit an pungngohenan Apu Dios. ⁴Ya hay inlubung diyen babai ya bayulet ya mumbolah an hidiye nan lubung di kadangyan. Ya inhu'lubnah adolnay balitu' ya nadan udum an nun'abalol an batu ya perlas. Ya inodnana han balitu' an basu an napnuh nagaga"ihoy a'atna ya gaga"ihon pamalbalinah tataguh tun luta ta ilo'na dida. ⁵Ya nitudo' hi uluna han naligat an ma'awatan di ibalinana. Te hay nitudo' ya alyonay, Ha'on nan nundongol an boble an ad Babilon an paddungnay hi inan di binabain mumpabbabayad hi adolda ya an namin an mangmangngat hinadan adi maphod hitun luta.

⁶Ya tinigo' an nabutong hidiyen babai hinan dalan nadan tatagun Apu Dios an impapatena an gapuh kimmuluganda i Jesu Kristu. Ta masda'awa' hi naniga' i diyen babai.

⁷Mu alyon nan anghel i ha'on di, Tanganun'a masda'aw? Agat ipa'innila' i he'ay ni'aligan naen babai ya ta'on on nan nitakkayana an pituy uluna ya himpuluy (10) ha'gudna. ⁸Hinaen tinigom an nitakkayana ya wadah din nadne mu ma"i'd hi ad uwani. Mu lo'tat bo ya bumudduh an malpuh nan adalodalom an bitu ya ahi mohpe miyeh nan ena punholholtapan hi inggana. Mu hitun humawwangana ya ahi masda'aw nadan tataguh panigandan hiya te hay innilada ya nate mo. Mu dadiyen masda'aw ya dida nadan agge nitudo' di ngadandah nan liblun nitud'an di ngadan nadan mi'tagu i Apu Dios hi inggana an nituttudo' tuwalih din ma"i'd ni' ha ohah limmun Apu Dios. ⁹Ta gahin on nan na'annomnoman an tagu ya ahina ma'awatan di ni'aligan dadiyen pitun ulu. Te nan pitun uluna ya dadiye nadan pitun nabillid an inumbunan diyen babai. ¹⁰Ya hay oha boh ni'aligan diyen pitun ulu ya nadan pitun patul. Mu nan lima ya nateda mo an ammuna nan mi'anom an hiya nan ap'apuh ad uwani. Ya nan

mi'apitu'e ya hiya nan ahi mumpatul i han na'omtang. ¹¹Ya nan animal an nate ni' ya hiyay oha i dadiyen pitun patul an ahi humawwang ta mumbalin hi mi'awalun patul. Ta nagibbuh'ey pumpatulana ya miyeh nan ena punholholtapan.

¹²Ya alyon bon nan anghel di, Hay ni'aligan nan himpulun (10) ha'gudna ya nan himpulun (10) patul an agge ni' nadatngan di pumpatulanda. Mu udum hi algo ya didan namin hinan nitakkayan nan babai di mun'ap'apu i han na'omtang. ¹³Ya dadiyen himpulun (10) patul ya mun'u'unnud di punnomnomda te an naminda ya boddangandah diyen nitakkayan nan babai. ¹⁴Ta an naminda ya gubatondah diyen ma'alih Kalnero. Mu abakon diyen Kalnero didan namin te hiya tuwalyi Ap'apun di an namin an a'ap'apu ya hiyay Patul di apatupatul.^p Ya middumdan mangabak nadan pinto' Apu Dios hi tataguna an nangingayayun an nundinol i hiya.

¹⁵Ya inalin bon nan anghel di, Nan dakol an wangwang an inumbunan diyen babain mumpabayad hi adolnah linala'i ya dadiye nadan dakkodakkol an tinataguh abobboble an nat'onat'on di hapitda. ¹⁶Mu lo'tat ya an namin dadiyen himpulun (10) ha'gud ya nan ud ha'gud i dida ya ahiwawandah diyen babai ta hiya nan pun'aladay usalna ta mabolladan ya nun'a'anday lamohna ya ahida gobhon nadan mabati. ¹⁷Hi Apu Dios di mangipanomnom i diyen atonda ta ma'at nan ninomnomna tuwalin ma'at an hay eda pangiyukodan hi an namin an abalinandah nan nitakkayan diyen babai ta hiyay mun'ap'apu ta inggana hi mipa'annung nan imbagan Apu Dios. ¹⁸Ya hana'en babain tinigom ya hiyay nipa'elan nimpén nan nundongol an boble an awadan nan mun'ap'apuh nadan patul hi abobbobleh tun luta.

Hay Nadadagan Nan Bobleh Ad Babilon

18 ¹Indani ya tinigo' bo han ohan anghel an nalpuh ad abunyan an matigon nabaktuy niyatana te nunhiglay binangna ta hinitalanan namin tun luta. ²Ya inlotnan himmapit an alyonay, Ma'id mahdi te nadadag nan nundongol an bobleh ad Babilon ta numbalin moh nunhituwan di didimunya ya nadan adi maphod an espiritu ya nadan hamutin mangan hi nate. ³Manu'eh nadadag hidiyen boble ya nadan nunhituhdiy nangitudtuduh nadan adi maphod an pangat hi atagutagu ta umatdan dida. Ya na'na'yat di apatupatul hinadan adi maphod an ina'inat nadan tinatagu i diyen boble. Ya atbohdihi nadan mumpunggatang an kimmadangyanda an gapuh eda nungganattangan i diyen boble hi nat'onat'on an gina'u ya nadan gaga'ihon pun'amlongan nadan tataguhdi.

⁴Ya indani ya dingngol'u han hapit an nalpuh ad abunyan an alyonay, Da'yun tatagu' i naen boble ya umaan ayuhna ta adi ayu mi'miyat

hinadan ato'atondan pumbahulana i ha'on an Dios ta adi ayu middum an madusa. ⁵Te nan pumbahbahulanda ya ay limmatug ta ay mitu'dul hi ad lagud ta hiya nan nundadaana' an mundusa i dida. ⁶Ya dubliyo' di pundusa' i dida an gapuh nadan ina'inatdah ibbadan tagu. ⁷Ta nunhiglay holholtaponda te nunhiglan munlattuwaгда an gapu ta kakadangyanda. Te hay punnomnomda ya alyonday, Da'miy ap'apu an adi ami umat hinan nabalun babai an umukayungan ot innilami an adimi patnaon an umukayungan.

⁸Ta hiya nan udum hi algo ya mundidihhan di dumatong hi punligatanda an umat hi bitil ya dogoh ya ate ya apuy an munggohob i dida te ha'on an Dios ya dusao' dida hinan ongal an abalina'. ⁹Ta hanadan ap'apu hi abobboble an na'na'yat hinadan adi maphod an ato'aton nadan tatagu i diyen boble ya umukayunganda ya kumogakogada hi panigandah nan ahuk diyen boblen mun'apu'ulan. ¹⁰Mu adida e mihaggon te tumakutdah eda ilagatan. Ta alyonday, Nunhigla mahan hidiyen na'at hi ad Babilon. Ayayyukah diyen kadangyan ya nundongol an boble an nadadag i han ohay olas.

¹¹Ya ta'on on hanadan mumpungkumiluh abobboble ya kumgada ya umukayunganda te ma'id moh diyen boblen eda pangigattangan hinadan igattangda ¹²an umat hinadan balitu' ya silber ya perlas ya nadan udum an nun'abalol an batu ya nadan linen ya nadan udum an luput ya nadan mun'aphod an kayiw an ma'alih sitron ya nadan ma'alah nan ba'git di elepante^q ya nadan udum an umat hi gombang ya gumo' ya nadan marbol ¹³ya nadan middum hi tinapay an sinamon ya nadan middum hi ihda ya nan insenso ya nadan nun'anginan lana an mira ya frankinsens ya bayah ya mantekan di olibo ya napinun alina ya wit ya nadan baka ya kalnero ya kabayu ya kalesa ya nadan tinatagun eda ihbut. ¹⁴Ta hay ibagan mon dadiyen mumpungkumilhu i diyen boble ya alyonday, Nama'id mahan mon namin nadan mun'a'omnawan an wada i diyen boble an kinadangyanda ya nadan udum an mun'a'aphod an wahdi i diyen boble.

¹⁵Ta dadiyen kimmadangyan an mumpungkumilhu i diyen boble ya mun'ibata"anda te tumakutdah eda ilagatan. Ta kumogakogada ya umukayunganda an alyonday, ¹⁶Nunhigla mahan hidiyen na'at. Ayayyukah diyen nundongol an boble an awadan di dakol an linen ya nadan udum an luput an bayulet di kololna ya balitu' ya perlas ya nadan udum an nun'abalol an batu. ¹⁷Mu pamaag nee ya nadadag an namin dadiyen kinadangyana i han ohay olas.

Ta hanada'en mumpuntamuh nan papol an umannehdi ya nadan ilugalugandan tatagu ya nadan udum an hinan baybay di pangalandah itanuuda ya bimmata"anda ta mangmangmangondah diyen na'at.

^q 18:12 Nan ba'git di elepante ya dakol di mabalin hi iphodda an mapmaphod di tigona.

¹⁸Ta hidin mangmangmangonday ahuk diyen mun'apu'ulan an boble ya pun'itkukdan alyonday, Ma'id ha udum hi boble i ha umat i diyey nundongolana.

¹⁹Ya pun'ihabuwadah uluday hupu' ta pangipatigoda an umukayunganda an alyonday, Nunhigla mahan hidiyen na'at i diyen boble an ohay olas ya nadadag di kinadangyana. Yaden hiya peman di nangipakadangyan i dita'un waday papolna an umannen e mungkumiluhdi.

²⁰Mu da'yun wah ad abunyan ya ta'on on da'yun tatagun Apu Dios ya da'yun propeta ya apostoles ya mun'am'amlong ayu hi nangiballohan Apu Dios hinadan adi maphod an ina'inatdan da'yu.

²¹Indani ya wada han ma'abbikah an anghel an intaggena han onngga'onngal an batu ot ibkahnah nan baybay ot alyonay, Athituy ma'at hinan nundongol an boble an ad Babilon ta madadag ta ma'id mo ha uggan matigo i diyen boble. ²²Ta ma'id mo ha uggan madngol hi mipagangoh an harp ya unngiyung ya trampeta. Ya mama'id mo nadan tatagun manganapyah igattangda ya ma'id mo nadan ahigagangoh an punggilingan hidi. ²³Ya ma'id mo nadan ahibibinang an hilaw hinan mahdom ya ta'on on hanadan pun'am'amlongan di tatagun umat hi kasal. Ta hidiyey dusan diyen boble an gapuh nan punlattuwiganda te nadan munggattang hidi ya manu te kakaddangyanda mu hina'uha'ulday atagutaguh abobboble. ²⁴Ya nadan bimmoblehdiy namatepateh nadan tatagun Apu Dios ya nadan propeta. Ya ta'on on hanadan udum an tatagu an namaaggon pinateda.

Hay Pangipabaktuwandan Apu Dios

19 ¹Hidin nagibbuh hidiye ya dingngol'uy dakol an ahiahapit hi ad abunyan an alyonday, Haleluya! Madayaw hi Apu Dios te hiya ya na'abbaktu ya ongal di abalinana ya hiyay alpuwan di pi'taguwan hi munnananong ²te nipto' di nangatna an dinusana dadiyen tatagu an nangitudtuduh adi maphod ta nangiyunnudan di atagutaguh tun luta. Ya imballohna nadan ina'inatdah nadan baalna an pinatepateda dida. ³Ya alyonda bo di, Haleluya! Madayaw hi Apu Dios. Te hinaen boble ya napu'ulan ta minaynayun an umahu'ahuk hi inggana.

⁴Ya hanada'en baintit opat (24) an a'ap'apu ya nadan opat an ma'alih matagu ya nundu"unda ta dayawondah Apu Dios an inumbun hinan trono an alyonday, Immannung peman. Madayaw hi Apu Dios.

⁵Ya dingngol'u han munhapit hinan way trono an alyonay, An namin ayun baal Apu Dios ya da'yun namin an hiyay takutanyuh un'unudonyu an ta'on on nganney niatanyu ya maphod on hi Apu Dios di dayawonyu.

⁶Ya wada boy dingngol'un hapit di dakkodakkol an tatagu an umat hinan mun'ungak an liting ya umat boh nan kikinduulna an kidul an alyonday, Haleluya! Madayaw hi Apu Dios. Te hiya an ongal di abalinana

an Dios an ma'id ha nipaddungan di abalinana di mun'ap'apuh an naminamin. ⁷Ot hanat mun'am'amlong ta'un namin ya hiyay dayawon ta'u te ad uwani ya nadatngan nan pungkasilan nan ma'alih Kalnero. Te nan ikasalna ya nundadaan ⁸an nunlubung hinan linen an humiliy alubungna an nidat i hiya. Hay ibalihan naen lubungna ya nadan niyunnudan hinan pinhod Apu Dios an ina'inat nadan tataguna.

⁹Ya alyon bon nan anghel i ha'on di, Itudo'muh tuwen hapit Apu Dios an alyonay, Mipa'amlong nadan tatagun na'ayagan an e mi'an hinan pungkasilan nan ma'alih Kalnero. ¹⁰Ya ona inalih diye ot inayun'un munlu'bub hi hinangngabna ta dayawo' mu alyonay, Anakkaya! Adiya' dayawon i he'a. Hi Apu Dios di dayawom. Te ha'on ya ona' ba'baalon i hiya ya abuh an umata' i da'yuh nadan ibbam an mangun'unud hinan impa'innilan Jesus i dida an hidiyey nangipahlu i da'yu an e nuntudtudu.

¹¹Indani ya tinigo' an nibughul hi ad abunyan ya anakkaya han pulaw an kabayu. Ya waday nitakke i hiya an hay ngadana ya hi Madinolan ya hay mi'adwah ngadana ya hi Immannung. Te nipto' di pangipanuhnah tatagu ya hiyay e mangubat hinadan adi maphod. ¹²Hay matana ya umat hinan mundalang an apuy ya dakol di koronah uluna. Ya nitudo' di ngadanah nan koronana mu ma'id ha nanginnilah ibalihan dadiyen nitudo' an hiya ya abuh di nanginnila. ¹³Ya hay ohah ngadana ya hi Hapit Apu Dios.' Ya nalmoh hi dala nan inlubungna. ¹⁴Ya dakolday tindaluh ad abunyan an nitnud i hiya an numpunlubungdah malinis ya pulaw an linen. Ya ta'on on nadan kabayun nitakkayanda ya pulawdan namin. ¹⁵Ya hidiyen nitakken mangipangpangulun dida ya wada han ma'taddom an hinalung an nalpuh to'ona ta hidiyey pangabakna hinadan tataguh abobboble. Ta hiya ya abuh di mun'ap'apu an ma'id ha mabalin hi mangaan i hiya i diyen sa'adna. Ya hay atonan mundusah tatagu ya ayna kopalon dida an gapuh bungot nan na'abbaktun Dios. ¹⁶Ya nitudo' hinan lubungna ya hinan ulpuna di, Patul di apatupatul ya Ap'apun di an namin an ap'apu.

Hay Na'abakan Nan Animal

¹⁷Indani ya tinigo' han anghel an e timma'dog hinan algo. Ya inlotnan himmapit hinadan ahitatayyapan an hamuti an alyonay, Umali ayun naminamin te tayyahtuy indat Apu Dios hi anonyu. ¹⁸Ta pun'a'anyu nadan nun'a'aten patul hinan luta ya nadan opisyal di titindalu ya nadan udum an nun'abaktun tatagu ya ta'on on nadan nun'a'aten kabayu ya nadan nun'itakken dida ya an namin nadan nun'a'aten tatagun himbut onu bokon ya waday abalinanda onu nun'awotwot.

¹⁹Ya tinigo' boh diyen animal ya nadan patul hitun luta ya nadan tindaluda an na'amungdan namin ta eda gubaton nan nuntakkeh kabayu

ya nadan nitnud i hiyan titindaluna. ²⁰Mu indani ya na'abak hidiyen animal ta tiniliwda didan duwah nan munlayah an propeta ot itopalda didah nan dammudammunan dumaladalang an asidu. Hidiyen munlayah an propeta ya hiya nan nanganangat hi nakaskasda'aw an gapuh abalanan diyen animal. Ta hidiyey naha'ulan nadan numpamalkah nan malkan diyen animal ya nundayaw hinan niyamma an padpaddungna. ²¹Ya nadan tindalun nun'ibbana ya numpaten nan nungkabayu an hay namatenan dida ya nan hinalung an malpuh to'ona. Ot ma'amung nadan dakol an hamuti ot pun'a'anday lamoh dadiyen nun'ate.

Hay Na'at I Diyen Hinlibuy Tawon

20 ¹Indani ya tinigo' bo han ohan anghel an nalpuh ad abunyan an inodnana han ay bangkiling ya nan aladdun nan adalodallom an bitu. ²Ya dimpapna nan dragon an hidiye din ulog hidin nadne an hiya nan diyablu onu hi Satanas ot bangkilingana ta nibalud hi hinlibuy (1,000) tawon ³an bingkahnah nan adalodallom an bitu ot kalubona ot aladduwona ta ma'id mo ha atonan e munha'ul hinadan tataguh tun luta. Ta naluh'e nan hinlibuy (1,000) tawon ya ahi mohpe milubus mu adi madney ilubusana.

⁴Ya wadada boy tinigo' an trono ya nadan inumbun hidi ya diday nangiyukodan Apu Dios an mun'ap'apuh nadan tatagu an dadiye nadan napatepate an gapuh nangita'dogandan Jesu Kristu ya nan hapit Apu Dios. Dida nan agge nundayaw i diyen animal ya nan niyamman ing'ingohna ta hiya nan agge nimalkah uluda onu hay ta'leda nan malkana. Ya an naminda ya namahuwanda ta mi'taguda i Kristu ta diday pun'ibbanan mun'ap'apuh tun lutah hinlibuy (1,000) tawon ⁵an dida nan mamangulun mamahuwan. Mu nadan udum an numpun'ate ya adida ni' mamahuwan ta ingganah magibbuh hidiyen hinlibuy (1,000) tawon. ⁶Ta dadiyen mamangulun mamahuwan ya mun'am'amlongda te adida mo mihi'an i Apu Dios ta adida hiktaman nan mi'adwan ate an hidiye nan e ihiiwayan i Apu Dios. Te dida moy mumbalin hi padin munhilbin Apu Dios ya hi Jesu Kristu. Ya atbohadin diday ibban Jesu Kristu an mun'ap'apu hi hinlibuy (1,000) tawon.

⁷Ta nagibbuh'e nan hinlibuy (1,000) tawon ya milubus mohpeh Satanas ⁸ta ena bo ha'ulon nadan tataguh abobbobleh tun luta an dadiye nadan ma'alih Gog ya Magog. Ta amungona dida ta eda mi'gubat. Ta dakkodakkolda an umatdah dinakol di panag hinan pingngit di baybay. ⁹Ta nakakda ot eda li''ubon nan boble an pohpohdon Apu Dios an awadan nadan tataguna. Mu hidin lini''ubda ya mun'a'agah di apuy an nalpuh ad abunyan ta nun'a'aghobda. ¹⁰Mu hi Satanas an nunha'ul i dida ya ibkadah nan dammudammunan mundaldallang an asidu ta e middum hinan animal ya nan munlayah an propeta ta hidiy punholholtapandah inggana.

Hay E Ahumalyaan Nadan Tatagu

¹¹Indani ya tinigo' bo han ongal an mapmaphod an pulaw an trono ya nan inumbun hidi. Ya nama'id tun luta ya ad lagud. ¹²Ya tinigo' nadan nun'ate an waday abalinanda ya ta'on on nadan nun'awotwot an wahdidah hinangngab nan Ap'apu. Ya tinigo' an wadaday liblu an inukabda an hanan oha ya hidiyey nitud'an di ngadan nadan mi'tagu i Apu Dios hi inggana. Ya hanada'en udum ya hidiy nitud'an di ngadan nadan agge kimmulug i Apu Dios ya nadan ina'inatda. Ta miyunnudan hinadan nitudo' i dadiyen liblu di punhumalyana ya pundusanah tatagu. ¹³Ta an namin nadan adi mi'tagu i Apu Dios an ta'on on idanay awadan di linnawada ya madusada an miyunnudan nimpeh nadan ina'inatdah tun luta. ¹⁴Ta mapogpog moy ate ya ta'on on nan umayan ni' di nun'ate te bokahonda didah nan dammudammunan dumaladalang an apuy an asidu an hidiye nan ma'alih pidwan di atayan. ¹⁵Ta athidiy ma'at hinadan tatagun ma'id ha nitudo' hi ngadandah nan liblu an nitud'an di ngadan nadan mi'tagu i Apu Dios hi inggana.

Nan Balun Boble

21 ¹Indani ya tinigo' han balun luta ya han balun ad lagud. Te nama'idda mo din namangulun luta ya ad lagud^s ya ma'id mo ha baybay. ²Ya tinigo' bo han ma'ap'aphod an boble an niyappit i Apu Dios an hidiye nan ma'alih balun ad Jerusalem an bimmaba an nalpuh ad abunyan. Ya matigon inip'iphod Apu Dios hidiyen boble ta umat hinan babain mungkasal an nipniphod an nalubungan. ³Ya dingngol'u han ma'adngol an hapit an nalpuh nan trono an alyonay, Nomnomnomonyu an mi'hitu moh Apu Dios hinadan tataguna ta nanongnan wadawada i dida. Ya hiya ya abuh di dayawonda. ⁴Ya ma'id mo ha lumuwa ya mate ya umukayungan hidi. Ya ma'id mo ha mundogoh hidi te pinogpog mon Apu Dios an namin di punligatan di tatagu.

⁵Ya himmapit bo nan inumbun hinan trono ya alyonay, Nomnomnomonyu an impabalu' di an naminamin. Ya alyonan ha'on di, Itudo'mu danaen inali' te ma'id ha bahhonan ma'at danae.

⁶Ya alyona bon ha'on di, An namin danae ya ma'at. Te ha'on di ukod hi an namin an nihipun hidin hopapna ta inggana te ha'on di ma'alih Alfa ya Omega. Ta nadan na'uwoh ya mabalin an uminumdah nan ma'id ha bayadnan liting an mangdat hi itaguwan hi inggana. ⁷Ot inayuna bon alyon di, Nadan manginaynayun hi pangulugda an ta'on on nganney ma'at i dida ya ha'on di mangipapto' i dida te diday imbilang'uh imbabale'. ⁸Mu nadan tatagun bokon ha'on di unudonda an gapuh

^s 21:1 Isaiah 65:17; 66:22; 2 Peter 3:13

takutda ya nadan ma'id ha pangulugda ya nadan nagaga'ihoy ato'atonda an umat hinadan pumate ya nadan mangilo' hi bokonda ahawa ya nadan mumbuyun ya nadan mundayaw hinadan udum an dios ya nadan munlayah ya hay umayanda ya nan dammudammunan dumaladalang an asidu an hidiye nan pidwan di atayan.

⁹Indani ya immalih awada' nan ohah nadan pitun anghel an hiya din nangdon hi malukung an napnuh ligat ot alyonan ha'on di, Ma'at tigom nan babain ikasal nan ma'alih Kalnero. ¹⁰Ya gapuh nan ongal an abalinan nan Espiritun Apu Dios ya inyeya' hinan uhhun han na'taggen billid. Ot ipatigonan ha'on hi ad Jerusalem an hidiye nan boblen niyappit i Apu Dios an mun'ul'ullen mungkohop an nalpuh ad abunyan. ¹¹Ya nunhiglan humili an gapuh anabaktun Apu Dios an umat hinan jasper ya ay kristal an mundiggang. ¹²Ya na'aladan hi na'taggen binattun alad di nunlini'odan diyen boble. Ya himpulut duway (12) geytna. Ya an namin dadiyen geyt ya wahdiy anghel an mungguwalya. Ya nipong bon nitudo' i dadiyen geyt di ngadan nadan himpulut duwan (12) holag Israel. ¹³Dadiyen geyt ya tuluy wah nangappit hi tuluwan di algo ya tulu boh nangappit hi alimuhan di algo ya tuluy wah nangappit hi muyyadna ya tulu boy wah nangappit hi huddo'na. ¹⁴Nan binattun aladna ya nipabun hi himpulut duwan (12) batu an nipnipong bon nitudo' hidiy ngadan nadan himpulut duwan (12) apostoles nan ma'alih Kalnero.

¹⁵Ya nan anghel an ni'hapit i ha'on ya inodnana han balitu' an hu'ud an punlukud ta punlukudna i diyen boble ya nan binattun aladna ya nadan geytna. ¹⁶Ya hidiyen boble ya numpapaddung di dinukkena ya binilloгна ya ta'on on hay tinagena. Te lingkud nan anghel ya numpapaddung an hindudway libu ta han opat di gahut (2,400) di kilumitluy dinukkena ya binilloгна ya tinagena. ¹⁷Ya hay tinagen diyen alad ya duway gahut ta himpulut onom (216) di umpi. Ya hay nunlukud diyen anghel ya umat damdamah nan punlukud ta'un tatagu. ¹⁸Hay niyamma i diyen alad ya nan jasper. Ya nadan bale i diyen boble ya balitu' di nun'iphod ta nunhiglan humili. ¹⁹Ya hay nipabunan nadan binattun aladna ya nadan nun'abalol an batu. Ya hay ngadan nan namangulun nipabunana ya nan jasper ya nan mi'adwa ya nan sapira ya nan mi'atlu ya nan kalsedoni ya nan mi'apat ya nan emerald ²⁰ya nan mi'alima ya nan oniks ya nan mi'anom ya nan karnelian ya nan mi'apitu ya nan krisolayt ya nan mi'awalu ya nan beril ya nan mi'ahiyam ya nan topas ya nan mi'ahimpulu (10) ya nan krisopreys ya nan mi'ahimpulut oha (11) ya nan jasint ya nan mi'ahimpulut duwa (12) ya nan ametis. ²¹Ya nada'en himpulut duwan (12) geyt ya way oha i dadiyen geyt on ohan perlas di niyamma. Ya na'en kalatan diyen boble ya balitu' di niphod ta nunhiglan humili.

²²Ya ma'id ha tinigo' hi Templo i diyen boble te hidiyen bobley awadan nan ongal di abalinanan Dios ya nan ma'alih Kalnero. ²³Ya

adi mo mahapul nan algo ya bulan hidi te nan binang Apu Dios ya hidiyen Kalnero di mamatal i diyen boble. ²⁴Ya mapatalan di tataguh abobboble tun luta ya hanada'en patul hi abobboble ya iyedahdi nadan kinadangyanda. ²⁵Ya nanongnan mibubughul nadan geyt diyen boble te nanongna mon mapatal an ma'id ha alyon hi mahdom hidi. ²⁶Ya dakol di tinatagun malpuh abobboble an iyedahdi damdama nadan kinadangyanda ya nadan udum an mun'aphod an usalda. ²⁷Mu ma'id ha umehdih nadan adi maphod di pangatda an umat hinadan mumpunlayah ya nadan umipabain di ato'atonda. Te hay ume i diyen boble ya ammuna nadan nitudo' di ngadandah nan liblun nan ma'alih Kalnero an nitud'an di ngadan nadan mi'tagun Apu Dios hi inggana.

22 ¹Ya tinuddun bon diyen anghel i ha'on han wangwang an awadan nan ma'alih liting an mangdat hi itaguwan. Hidiyen wangwang an ma'paggana ta mungkilat an ay kristal ya nalpuh nan tronon Apu Dios ya nan ma'alih Kalnero. ²Ya nundalan hi gawwan nan kalata. Ya hidih nan numbinahhel an da'ging diyen wangwang ya wadaday kayiw an ma'alih kayiw an mangdat hi itaguwan. Ya dadiyen kayiw ya mumpipulut duway (12) bumungaandah nan hintawon te abulabulan on bimmungada. Ya hanada'en tubuda ya hidiyey mangipaphod hinadan tataguh abobboble. ³Ya ma'id ha ohah punligatan nadan tatagu i diyen boble te hidiy pun'ap'apuwon Apu Dios ya hidiyen Kalnero ta hiyay dayawon di an namin an baalna. ⁴Te tigonda mohpey angahna ya mitudo' di ngadanah uluda. ⁵Ya hi Apu Dios di mamatal nimpe i diyen boble ta hiya nan ma'id ha hilong ta adi mo mahapul di hilaw ya algo. Ya an namin nadan tataguna ya mi'ppto'dan hiyah inggana.

Hay Pumbangngadan Jesus

⁶Indani ya alyon nan anghel i ha'on di, An namin datuwen imbaga' ya umannung an adi mibahho. Te hi Apu Dios an nannag hinan Espirituna i handidan propetana ya hiya damdamay nannag i ha'on an anghelna. Ta wan ipa'innila' i da'yun baalna nan agagga ya ma'at.

⁷Ya himmapit hi Jesus an alyonay, Hanat donglonyu tun ibaga' te agagga mo ya mumbangngada'. Ot mipa'amlong nan tagu an manginaynayun an mangun'unud hinadan nibaga ituwen liblu.

⁸Ha'on an hi John di nangngol ya nanigon namin i datuwen intudo'u. Ta hidin nagibbuh an tinigo' an namin datuwe ot mundu'una' hi hinangngab nan anghel an nangipatigon ha'on ta dayawo'. ⁹Mu alyonay, Anakkaya! Adim atonhina i ha'on ta hi Apu Dios di dayawom. Te ha'on ya ona' ba'baalon i Apu Dios an umata' i he'a ya nadan ibbam an muntudtuduh hapit Apu Dios ya an namin nadan kumulug hinan nitudo' ituwen liblu. ¹⁰Danaen nibagan he'a an intudo'mu ya mahapul an em

ipa'in'innila ta adim ipa'pa'e te adi madne ya mipa'annungda. ¹¹Ya hitun ipa'annungana ya hanada'en adi maphod di pangatda ya inaynayundah diyen pangatda. Mu nadan nangipa'inghah nadan maphod an pangat ya dadiye damdamay inaynayundan aton hi inggana te dida tuwaliy tatagun Apu Dios.

¹²Ya inalin bon Jesus di, Agagga ya mumbanggada' ta idat'uh hinohhan da'yu nan gunggunayu an miyunnudan hinan ina'inatyu.

¹³Ha'on an ma'alih Alfa ya Omega di nanghipun hi an namin ya ha'on boy pogpog di an namin.

¹⁴Ot mipa'amlong nadan tatagun paddungnay halipodpodondan ilaba' di lubungda ta nanongnan malinis. Te diday mabalin an hunggop i diyen boble ya dida boy mabalin an e mi'an hinan bungan nan kayiw an alpuwan di itaguwan an wahdi i diyen boble. ¹⁵Mu nadan tatagun adi miyunnudan hinan pohdon Apu Dios di pangatda ya adi mabalin hi hunggopdahdi an umat hinadan mumbuyun ya nadan mangilo' hi bokonda ahawa ya nadan pumate ya nadan tatagun mundayaw hi udum an dios an umat hi bulul ya nadan tatagun mumpunlayah.

¹⁶Ya innayun Jesus an alyon di, Ha'on hi Jesus an ma'alih taloh nan mun'awiwi'it an nalpuwa' hinan tinanud David. Ha'on di nannag hinan anghel ta impa'innilanan da'yun kimmulug nan ahi ma'at.

¹⁷Ya alyon nan Espiritun Apu Dios ya nan babain ahawaon^t nan Kalnero di, Ma'ayu.

Ta an namin nadan na'ayagan an nangngol ituwen hapit Apu Dios ya mahapul an ayaganda damdama nadan udum an alyonday, Ma'ayu ta middum ayu. Ya an namin ayun na'uwoh ya umali ayu ta uminum ayuh nan liting an ma'id ha bayadna an mangdat hi munnananong an pi'taguwan i Apu Dios.

¹⁸Ot ha'on an hi John an nangitudo' ituwe ya padana' i da'yun mumbaha ya mangngol hinan nipa'innila ituwen liblu ta adiyu udman. Te nan tagun mangdum hinan nipa'innila ya dusaon Apu Dios ta ma'at i hiya nan umat hinadan punligatan an nitudo' ituwen liblu. ¹⁹Ya nan tagun aanonay udum hinan nipa'innila ituwen liblu ya aanon damdaman Apu Dios di kalebbenganan mangan hinan bungan di kayiw an mangdat hi pi'taguwan hi munnananong ya adi bo middum hinan boblen niyappit i Apu Dios ya nadan udum an midat an nibaga ituwen liblu.

²⁰Ya hi Jesu Kristu an nangipa'innila i datuwen intudo'u ya alyonay, Immannung an agagga ya mumbanggada'.

Ot alyo' di, Hinaey pohdo'. Ot maphod on agagga ya umali'a Apu Jesus.

²¹Ot hanat minaynayun an hom'on dita'un Jesu Kristu an Ap'apu ta'u. Amen.

^t 22:17 Hay ni'aligan nan babain ahawaon nan Kalnero ya nadan kimmulug i Jesu Kristu.